ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЕДНАЙЦЕСЯ!

ЗАРА

ОРГАН БРЭСЦКАГА АБКОМА КП(б)Б
І АБЛАСНОГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

№ 120 (491) ‖ Субота 24 мая 1941 г. ‖ Цана 15 кап.

Дэкада армянскай літаратуры ў Маскве

З вялікім поспехам прайшлі ў Маскве вечары дэкады армянскай літаратуры. З адной з старадаўнейшых літаратур свету — літаратурай армянскага народа і творчасцю лепшых сучасных пісьменнікаў Арменіі яшчэ бліжэй азнаёміліся чытачы Масквы.

20 мая ў Калонным зале Дома саюзаў адбыўся заключны вечар дэкады. Сабралася больш 1.500 чалавек. гарача вітаючых буйнейшых дзеячоў літаратуры брацкага армянскага народа.

У прэзідыуме — сакратар ЦК КП(б) Арменіі тав. Карапецян, удзельнікі дэкады на чале з паэтам Аветікам Ісаакянам, маскоўскія і ленінградскія пісьменнікі і літаратуразнаўцы.

Вечар адкрыў уступным словам акадэмік А. Талстой. Вялікую цікавасць выклікаў даклад акадэміка І. Орбелі, паведамiўшага малавядомыя факты з многавяковай гісторыі армянскай літаратуры.

Літаратурнае аддзяленне вечара адкрыў цёпла сустрэты Аветік Ісаакян. Затым з чытаннем сваіх вершаў на армянскай і рускай мовах выступілі ўдзельнікі дэкады Наіры Зар'ян, Гегам Сар'ян, Гурген Боран і Рыпсіме Пагосян. Пераклады чыталі маскоўскія паэты В. Звягінцава, А. Безыменскі і В. Дзяржавін.

Вечар закончыўся вялікім канцэртам, у якім прынялі ўдзел відныя майстры мастацтваў Масквы і Ерэвана.

20 мая. (ТАСС).

Максімум увагі выхаваўчай рабоце з дэпутатамі

Советы дэпутатаў працоўных прадстаўляюць сабой непахісную палітычную аснову Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Сталінская Канстытуцыя СССР прадстаўляе мясцовым советам шырокія паўнамоцтвы ў кіраўніцтве гаспадарчым, культурным і палітычным жыццём.

Адна з асаблівасцей совецкага ладу састаіць у тым, што мясцовыя выбарныя органы — Советы дэпутатаў працоўных — з'яўляюцца поўнапраўнымі органамі ўлады.

Натхнёныя рашэннямі XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, працоўныя Совецкага Саюза разгарнулі ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва за далейшыя поспехі соцыялістычнага будаўніцтва, магутнасці і абароны совецкай дзяржавы. У гэтай рабоце велізарная роля належыць Советам дэпутатаў працоўных.

Вялікія і многагранныя задачы мясцовых советаў. Гэтыя задачы могуць быць паспяхова выкананы толькі ў тым выпадку, калі ў рабоце советаў будуць актыўна ўдзельнічаць усе без выключэння дэпутаты.

Дэпутат — не толькі пачотнае, але і адказнае званне. У сваей прамове на прадвыбарным сходзе выбаршчыкаў Сталінскай выбарчай акругі г. Масквы тав. Сталін гаварыў:

«Я ведаю, што значыць давер'е. Яно, натуральна, ускладвае на мяне новыя, дадатковыя абавязкі і, стала быць, новую, дадатковую адказнасць. Што-ж, у нас, у большэвікоў, не прынята адмаўляцца ад адказнасці. Я яе прымаю з ахвотай».

Сотні тысяч дэпутатаў, выбраных у мясцовыя советы, могуць паўтарыць за таварышам Сталіным гэтыя словы. Нашы дэпутаты ведаюць, што давер'е выбаршчыкаў абавязвае іх чэсна і аддана, нястомна служыць інтарэсам народа.

Дэпутаты мясцовых советаў нашай абласці пад кіраўніцтвам партыйных арганізацый прарабілі вялікую работу ў справе выканання раду важнейшых палітычных і гаспадарчых заданняў партыі і ўрада.

У большасці дэпутаты мясцовых советаў, працуючы на розных совецкіх, гаспадарчых работах, паказваюць добрыя прыклады работы.

Дэпутат Радастоўскага сельсовета, Дывінскага раёна, тав. Міхалюк Іван Харытонавіч, працуючы старшынёй выканкома сельсовета, актыўна выконвае ўсе стаячыя перад сельскім советам задачы. У перыяд работ па сканчэнню пабудовы Днепра-Бугскага канала ён штодзённа арганізоўваў масавы выхад сялян па 400—450 чалавек для работы на канале, у рэзультаце чаго іх участак выканаў работу раней тэрміну і атрымаў пераходны чырвоны сцяг, а сам тав. Міхалюк прэміраван грашыма ў суме 200 рублёў.

Добра працуе дэпутат Камянецкага райсовета тав. Смалюк Кірыл, які, будучы старшынёй калгаса імені Варашылава, вывеў яго ў лік перадавых, дабіўся добрых паказчыкаў ураджайнасці ў 1940 годзе, за што калгас залічан кандыдатам на Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку 1941 года.

Добра працуе дэпутат Бабакоўскага сельсовета, Бярозаўскага раёна, тав. Лісюк П. С. Ён арганізаваў актыў у сваёй выбарчай акрузе, з якім рэгулярна праводзіць масава-выхаваўчую работу, шляхам калектыўных чытак газет, слухання радыё і гутарак. І, як рэзультат, выбаршчыкі яго акругі першымі ў сельсовеце выконваюць дзяржаўныя заданні.

Абавязак кіраўнікоў совета — паставіць справу так, каб кожны дэпутат далучыўся да актыўнай дзяржаўнай дзейнасці, выконваў поўныя практычныя заданні совета.

Рашаючай умовай паспяховай работы советаў з'яўляецца моцная, непарыўная сувязь дэпутатаў з выбаршчыкамі. У Совецкім Саюзе дэпутат — слуга народа, яго пасланец.

Партыйныя і совецкія арганізацыі нашай вобласці штодзённа праводзяць вялікую работу з дэпутатамі мясцовых советаў па растлумачэнню асноўных рашэнняў партыі і ўрада.

У Бярозаўскім раёне рэгулярна два разы ў месяц з дэпутатамі мясцовых Советаў праводзяцца заняткі па растлумачэнню рашэнняў партыі і ўрада, чытаюцца даклады аб міжнародным становішчы. Арганізавана праводзіцца вучоба з дэпутатамі па тэарэтычных пытаннях і ў Камянецкім раёне.

Разам з праведзенай работай у нас усё яшчэ ў выхаваўчай рабоце з дэпутатамі мясцовых советаў ёсць рад істотных недахопаў.

Праводзімыя нарады з дэпутатамі сельскіх советаў зачастую носяць кампанійскі характар, не адлюстроўваючы ролі дэпутата ў вырашэнні пытанняў работы сельскага совета і сярод насельніцтва.

Тэарэтычная вучоба з дэпутатамі мясцовых советаў па павышэнню іх палітычных і дзелавых ведаў у радзе раёнаў, як Кобрынскім, Высокаўскім, Жабінкаўскім, яшчэ, па сутнасці, не арганізавана.

Выбраныя на першых сесіях советаў пастаянныя камісіі, якія заклікаюцца ажыццяўляць кантроль над работай выканаўчых органаў і падрыхтоўваць пытанні, належачыя вырашэнню совета, у большасці работу не праводзяць толькі таму, што кіраўнікі райсоветаў і іх аддзелаў не арганізавалі інструктажу з старшынямі камісій, якія жадаюць працаваць, але не ведаюць, з чаго пачаць.

Выканкомы мясцовых советаў у штодзённай рабоце слаба прыцягваюць дэпутатаў, яшчэ не ўсе дэпутаты ўцягнуты ў актыўнае грамадска-палітычнае жыццё раёнаў. Настаўніцкія кадры ў большасці стаяць у баку ад выхаваўчай работы з дэпутатамі.

У радзе раёнаў, як Кобрынскім, Косаўскім, Антопальскім прадаўжаюць мець месца факты, калі асобныя работнікі раённых арганізацый, замест выхаваўчай работы, дапускаюць адміністрыраванне ў адносінах да дэпутатаў сельскіх советаў.

Дэпутаты советаў — гэта залаты фонд кадраў. Задача кожнай партыйнай і совецкай арганізацыі нашай вобласці — карэнным чынам палепшыць работу з дэпутатамі мясцовых советаў.

Партыйныя і совецкія арганізацыі павінны ўдзяліць максімум увагі выхаваўчай рабоце з дэпутатамі, паклаўшы ў аснову ўсёй работы глыбокае вывучэнне рашэнняў партыі і ўрада, уцягваючы іх у актыўнае гаспадарчае, культурнае і палітычнае жыццё, мабілізуючы іх на паспяховую рэалізацыю рашэнняў XVIII партканферэнцыі.

Выбаршчыкі, народ з кожным днём прад'яўляюць усё больш і больш павышаныя патрабаванні да сваіх дэпутатаў мясцовых советаў, застаўляючы іх штодзённа быць на вышыні палітычных і дзелавых ведаў. Гэту акалічнасць павінны ўлічыць усе дэпутаты і прыняць належныя меры да таго, каб апраўдаць давер'е сваіх выбаршчыкаў.

Падражаць ва ўсім Леніну, падражаць ва ўсім вялікаму прадаўжальніку справы Леніна — таварышу Сталіну, — вось запавет кожнаму дэпутату, кожнаму выбранніку совецкага народа.

АБ ПРЫСВАЕННІ ВОІНСКІХ ЗВАННЯЎ ВЫШЭЙШАМУ НАЧАЛЬСТВУЮЧАМУ САСТАВУ ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР

Совет Народных Камісараў Саюза ССР **пастанаўляе:**

Зацвердзіць прапановы Урадавай Камісіі аб прысваенні воінскіх званняў:

ВІЦЭ-АДМІРАЛ:

Немітц Аляксандру Васільевічу
Окцябрскаму Філіпу Сергеевічу

КОНТР-АДМІРАЛ:

Абанькіну Паўлу Сергеевічу
Владзімірскаму Дзмітрыю Данілавічу
Георгіадзі Івану Аляксандравічу
Елісееву Івану Дзмітрыевічу
Зуйкову Нікалаю Іванавічу
Петроўскаму Владзіміру Аляксеевічу
Рамішвілі Семёну Спірыдонавічу
Рагачову Дзмітрыю Дзмітрыевічу
Фадзееву Владзіміру Георгіевічу

ІНЖЫНЕР-КОНТР-АДМІРАЛ:

Балкашыну Анатолію Іванавічу
Берг Акселю Іванавічу
Бравіну Еўгенію Леанідавічу
Мадысаву Вальдэмару Петровічу

ГЕНЕРАЛ-МАЕР БЕРАГАВОЙ СЛУЖБЫ:

Благавешчанскаму Івану Аляксеевічу
Дзэнісевіч Нікалаю Юліанавічу
Дзмітрыеву Івану Нікалаевічу
Зашыхіну Гаўрылу Савельевічу
Коньшаву Івану Кузьмічу
Маргунову Пятру Аляксеевічу
Ненашову Барысу Паўлавічу
Петрову Івану Аляксеевічу

ГЕНЕРАЛ-МАЕР ІНТЭНДАНЦКАЙ СЛУЖБЫ:

Гаўрыкаву Паўлу Селіверставічу
Лебедзеву Анатолію Нікалаевічу

СТАРШЫНЯ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР
І. СТАЛІН.

КІРАЎНІК СПРАЎ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР
Я. ЧАДАЕЎ.

Масква, Крэмль. 21 мая 1941 г.

Хутчэй закончыць веснавую сяўбу

Вясна высокай агратэхнікі

Густым зялёным каўром роўных дружных усходаў ранніх зерневых пакрыліся палі Шэрашэўскага раёна. Не гледзячы на зацяжную вясну, неспрыяючыя кліматычныя ўмовы, веснавая сяўба ў раёне праведзена арганізавана. Поўнасцю выкананы план па сяўбе зерневых культур: засеяна 5175 гектараў. Таксама ў асноўным закончана пасадка бульбы і гароднінных культур на плошчы 4213 гектараў.

Выключна высокую арганізаванасць на веснавой сяўбе, зладжанасць і стараннасць паказалі калгаснікі. Аб гэтым сведчыць высокая агратэхніка. З першага дня палявых работ калгаснікі ўпарта змагаліся за высокую якасць сяўбы, за захаванне ўсіх агратэхнічных правіл. Яшчэ з восені было праведзена ворыва пад яравыя культуры. Уся плошча пракультывіравана, у большасці сяўба выткарана радковымі сеялкамі, высокагатунковым пратручаным насеннем.

Вялікую ўвагу ўдзялялі калгаснікі ўгнаенню глебы. Напрыклад, пад такія культуры, як пшаніца, ячмень і бульба на кожны гектар было ўнесена па 30—40 тон гною, а таксама мінеральныя ўгнаенні: суперфасфат, калійная соль і інш. Зараз калгасы раёна пачалі падкормку мінеральнымі ўгнаеннямі азімых пасеваў, ужо праведзена падкормка на плошчы 65 гектараў.

Пастанова партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці знайшла гарачы водгук сярод калгасных мас, узброіла іх на барацьбу за атрыманне высокіх ураджаяў. У трох калгасах імені Сталіна, «Першага мая» і імені Леніна, якія арганізаваны яшчэ ў мінулым годзе, зараз створаны сталыя звенні па тэхнічных культурах і агародніцтву. Ужо зараз гэтыя звенні разгарнулі барацьбу за высокі ўраджай тэхнічных і гароднінных культур. Кожнае звяно намеціла канкрэтныя мерапрыемствы па прымяненню агратэхнікі на сваіх участках, звенням аказваюць дапамогу аграномы райза і МТС.

Сярод калгасаў шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва. Напрыклад, калгас «Першае мая» спаборнічае з сваім суседам — калгасам імені Леніна. З свайго боку калгаснікі калгаса «Першага мая» узялі абавязацельства атрымаць у гэтым годзе не менш як па 11 цэнтнераў зерневых з кожнага гектара, замест дадзенага плана 9 цэнтнераў з гектара.

Плады чэснай працы радуюць калгаснікаў, яшчэ больш натхняюць іх на новыя перамогі, даюць упэўненасць у тым, што ўзятыя абавязацельствы яны з чэсцю выканаюць. Асабліва вылучаецца сваёй арганізаванасцю і ўзорнай работай на веснавой сяўбе калгас імені Сталіна, які першым у раёне закончыў сяўбу зерневых, многія калгаснікі сістэматычна перавыконвалі нормы.

Сёлета некаторыя калгасы сеюць такія новыя тэхнічныя культуры, як коксагыз і цукровыя буракі, пад якія была добра і своечасова падрыхтавана і ўгноена глеба. Зараз калгасы ўжо заканчваюць сяўбу гэтых культур.

З кожным днём на прыкладзе радаснага і заможнага жыцця маладых калгаснікаў, працоўныя сяляне пераконваюцца ў перавазе калгаснага ладу над аднаасобнай гаспадаркай. Хутка расце калгасная сям'я. За вясну ў раёне арганізавалася 6 новых калгасаў. Зараз іх налічваецца 9. Маладыя калгасы таксама дружна ўключыліся ў соцыялістычнае спаборніцтва за атрыманне высокіх ураджаяў. Пачотнае права — быць удзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі — ужо заваявалі ў мінулым годзе калгасы імені Сталіна, «Першага мая» і імені Леніна.

Р. Каралёў.

Закончылі сяўбу і разгортваюць меліяратыўныя работы

На палях Камянецкага раёна закончана сяўба яравых культур. Агульны план усіх яравых па раёну выкананы на 101 працэнт.

Калгас імені Варашылава і арганізаваны вясной гэтага года калгас імені Калініна першымі ў раёне закончылі сяўбу на высокім агратэхнічным узроўні. Зараз калгас імені Варашылава прыступіў да асушкі балот, на меліяратыўных работах працуе сталая брыгада калгаснікаў.

Правядзенню сяўбы ў сціслыя тэрміны і на высокім агратэхнічным узроўні садзейнічала гістарычнае рашэнне партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікам за павышэнне ўраджайнасці. Зараз ва ўсіх сямі калгасах створаны сталыя звенні па гароднінных і тэхнічных культурах, якія з першага-ж дня сяўбы разгарнулі барацьбу за ўкараненне высокай агратэхнікі на сваіх участках. Звеннявая па ільну Дробыш Антаніна з калгаса імені Молатава, пасля абмеркавання на агульным сходзе калгаснікаў пастановы партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікам, на сваім участку правяла сяўбу з строгім захаваннем усіх агратэхнічных правіл: была пракультывіравана глеба, унесены мінеральныя ўгнаенні. Звяно Дробыш абавязалася атрымаць на сваім участку не менш як па чатыры цэнтнеры ільновалакна і 4,5 цэнтнера ільнасемя з кожнага гектара.

Дружна закончылі сяўбу аднаасобнікі раёна. Перадавыя сельскія советы, як Навіцкавіцкі, Відамлянскі, Цішукоўскі, яшчэ 15 мая закончылі сяўбу яравых культуры.

К. Ром.

Не супакойвацца на дасягнутым

Калгасы і аднаасобныя гаспадаркі Бярозаўскага раёна ўключыліся ў актыўную барацьбу за атрыманне высокага сталінскага ўраджаю. Яны выкарыстоўваюць кожны дзень, кожную гадзіну для павышэння тэмпаў і якасці веснавой сяўбы. Раён набліжаецца да завяршэння сяўбы ўсіх культур. На 20 мая па раёну план сяўбы яравых культур выканан на 88 працэнтаў.

Уперадзе па сяўбе ідзе Горацкі сельсовет. Ён перавыканаў план сяўбы зерневых, пасеяў, замест 153 га, 160 га. Паспяхова праходзіць сяўба бульбы, пасеяна 72 га з прадугледжаных па плану 111.

Углянскі сельсовет па займаемай ім плошчы лічыцца самым вялікім у раёне. Не гледзячы на гэта па сяўбе ён ідзе ў радах перадавых. Працоўнымі сельсовета пасеяна 512 гектараў зерневых з плана 510. Сельсовет набліжаецца да завяршэння сяўбы бульбы і ільну. У дасягненні такіх паказчыкаў немалая заслуга старшыні сельсовета тав. Яровіча. Ён штодзённа бывае на палях, цікавіцца не толькі тэмпамі сяўбы, але і яе якасцю. Сяляне бачаць у ім сапраўднага гаспадара, чалавека, які цікавіцца і робіць усё неабходнае для атрымання высокага ўраджаю.

Закончыў сяўбу зерневых і Рвятыцкі сельсовет (старшыня тав. Скарына). Па сельсовету перавыканан план сяўбы такой вельмі важнай культуры, як бульба. Замест прызначаных па плану 244 га, пасеяна 340.

Паспяховае правядзенне сяўбы па раёну зрываюць такія сельсоветы, як Зітаўскі (старшыня тав. Маркусевіч), Нарутовічацкі (старшыня тав. Скробат) і другія.

Паўлаў.

НЕ ПАЙШЛІ НАСУСТРАЧ КАШТОЎНАЙ ІНІЦЫЯТЫВЕ

Зацягнуўшаяся вясна сёлетняга года патрабуе ад кіраўнікоў раённых арганізацый, машына-трактарных станцый і калгасаў мабілізацыі ўсіх сіл і сродкаў на барацьбу за паспяховае і высокаякаснае заканчэнне веснавой сяўбы. Аднак у Бярозаўскім райза такой барацьбы не адчуваецца.

Калгасу «Зара» трэба засеяць 62 гектары бульбы. Каб паскорыць сяўбу, трактарысты, якія працуюць у калгасе, прыстасавалі да трактара «Універсал — 2» копны двухлямешны плуг. Пры дапамозе трактара можна паспяхова праводзіць пасадку бульбы. Але загадчык райземаддзела тав. Янчэўскі даў строгае ўказанне старшыні калгаса не дазваляць працаваць трактару на пасадцы бульбы. У выніку гэтага трактар «Універсал—2» ужо доўгі час стаіць без работы, а выкананне плана сяўбы зацягваецца.

Кавалёў,
трактарыст трэцяй трактарнай брыгады Бярозаўскай МТС.

ПАБУДАВАЛІ КАНЮШНЮ

Калгаснікі калгаса імені Леніна, Шэрашэўскага раёна, закончылі пабудову новай канюшні. На будаўніцтве працавала брыгада ў складзе пяці чалавек пад кіраўніцтвам лепшага калгаснага цесляра Сцяпана Букрабы. На будаўнічых работах асабліва вызначыўся 66-гадовы калгаснік Іван Пелюшік. Ён раней усіх выходзіў на работу і працаваў па-стаханаўску.

І. Грыцук.

ВІНАГРАДНЫЯ ПЛАНТАЦЫІ Ў КАЛГАСАХ ГОМЕЛЬШЧЫНЫ

ГОМЕЛЬ. У калгасах вобласці пачалася пасадка вінаграду. На 20 мая пасаджана 8.500 чаранкоў, у тым ліку 1.800 у Рагачоўскім раёне, 2.000 — у Гомельскім раёне, 4.400 чаранкоў вінаграду ўпершыню пасаджана ў калгасах Лоеўскага і Веткаўскага раёнаў.

(БЕЛТА).

Па Совецкай краіне

Удзельніца аўта-мотагонкі на класічную дыстанцыю — 1 кілометр з места і хода, партсменка Мінскага таварыства «Дынамо» Л. В. Мацюкова, заняўшая першынства ў матацыклетнай гонцы.

Фота Н. Бутрымовіча (БЕЛТА).

ЛЯМПЫ ХАЛОДНАГА СВЕТУ

Звычайныя электрычныя лямпы крайне неэканамічны. 90 процантаў усёй энергіі, паглынаемай лямпай, выдаткоўваецца на напальванне вольфрамавай ніці і толькі каля 10 процантаў энергіі ператвараецца ў свет.

Інжынеры Маскоўскага электралямпавага завода сумесна з групай работнікаў Фізічнага інстытута Акадэміі навук СССР у лабараторыі завода выпрабавалі некалькі лямп халоднага свету. Яны прадстаўляюць поўметровыя шкляныя трубкі з разрадамі ртуці, пакрытыя ўнутры люмінесціруючым рэчывам. Лямпы выпраменьваюць яркае святло, якое нічым не адрозніваецца ад дзённага. Пры гарэнні яны заўсёды застаюцца халоднымі. Святло, выпраменьваемае 15—20-ватнай лямпай, у тры разы ярчэй звычайнай лямпы той-жа магутнасці.

(ТАСС).

КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫЯ УСТАНОВЫ

НЕСВІЖ. У бягучым годзе Нясвіжскі раён узбагаціцца новымі культурна-асветнымі ўстановамі. У гарадскім пасёлку Гарадзея, мястэчку Сноў і вёсцы Лань адкрываюцца поўныя сярэднія школы. Да пачатку вучэбнага года закончыцца будаўніцтва 11 няпоўна-сярэдніх і пачатковых школ. Колькасць вучняў у раёне павялічыцца на 2.800 чалавек.

Адкрываецца хата-чытальня ў вёсцы Хвоева, клуб—у калгасе імені Варашылава.

ВАДАПРАВОДЫ І АРТЭЗІЯНСКІЯ КАЛОДЗЕЖЫ Ў КАЛГАСАХ.

У сёлах Арлоўскай вобласці разгортваецца будаўніцтва вадаправодаў, артэзіянскіх калодзежаў, вадаёмаў, дажджавальных установак. Водбуд атрымаў ад калгасаў заяўкі на гідрабудаўніцтва, кошт якога вызначаецца ў 2.600 тысяч рублёў.

Сельгасарцель «Красная звезда», Жыдранскага раёна, на пабудову вадаёма ў 50 гектараў затрачвае 500 тысяч рублёў. Прыступілі да пракладкі вадаправода калгаснікі арцелі «Красный колос», Задонскага раёна.

РЭКАНСТРУКЦЫЯ СТАЛІЦЫ БССР

Перспектыўны выгляд раёна Круглай плошчы па Совецкай вуліцы ў г. Мінску. Праект архітэктара А. П. Брэгмана. Рэпрадукцыя І. Шышко (БЕЛТА).

У Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі (Мінск).

Злева направа: сталінскія стыпендыяты-студэнты Н. Лысоў, М. Міненкова, Х. Верттейм, І. Фаянс і дацэнт А. В. Карповіч.

Фота С. Вальфсона (БЕЛТА)

100 МІЛЬЁНАЎ ВУЧНЁЎСКІХ СШЫТКАЎ.

Друкарня «Палесдрук» у Гомелі—адзінае паліграфічнае прадпрыемства БССР, выпускаючае вучнёўскія сшыткі. За чатыры месяцы выпушчана 34,2 млн. сшыткаў — на 52 проц. больш, чым за той-жа перыяд мінулага года.

Усяго ў гэтым годзе «Палесдрук» дасць для школьнікаў 100 мільёнаў сшыткаў. Значна ўзмоцнен тэхнічны кантроль над якасцю прадукцыі. Сшыткі выпускаюцца выключна вышэйшага гатунку.

П А Р Т Ы Й Н А Е   Ж Ы Ц Ц Ё

Маладыя комуністы за вывучэннем гісторыі партыі

Вось шасць комуністаў падраздзялення, дзе камандзірам тав. Байцоў, гісторыю большэвіцкай партыі вывучае самастойна. Некаторыя з іх закончылі вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», а астатняя частка вывучаюць апошнія раздзелы.

Вось як працуе над вывучэннем «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» малады комуніст Рамапенка.

Тав. Рамапенка спачатку ўважліва прачытаў увесь «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». Усе незразумелыя словы, сказы, выпісаў у сшытак, а потым з дапамогай палітычнага і філасофскага слоўнікаў, праз кансультацыі ўясніў сабе ўсе незразумелыя словы, тэрміны.

Пасля ён приступіў да больш глыбокага вывучэння гісторыі партыі. Тав. Рамапенка скарыстоўвае дадатковую літаратуру, першакрыніцы і кансультацыі, апублікаваныя ў друку.

Напрыклад, вывучаючы 4 раздзел «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», тав. Рамапенка прачытаў кансультацыі з газет «Філасофскія прадшэственнікі Марксізма», артыкул «Аб фрагменце В. І. Леніна да пытання аб дыялектыцы». Асобныя брашуры «Паходжанне жыцця на зямлі», «Матэрыя і сазнанне» і другія. Як правіла, ён рэгулярна наведвае лекцыі па гісторыі ВКП(б), слухае радыё-лекцыі. Усё гэта значна дапамагае глыбокаму вывучэнню гісторыі партыі.

Напорыста працуе над авалоданнем марксісцка-ленінскай тэорыяй комуніст тав. Калінін. Ён, приступаючы да вывучэння чарговага раздзела «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», спачатку прачытвае, потым складае план, і пасля па гэтаму плану вывучае тэму, складае канспект.

Многа і плённа працуе над павышэннем свайго тэарэтычнага ўзроўню кандыдат партыі Кошэлеў. Як правіла, тав. Кошэлеў пасля глыбокага вывучэння кожнага раздзела гісторыі партыі для лепшага засваення пройдзенай тэмы гутарыць па раду пытанняў са сваімі таварышамі, актыўна ўдзельнічае ў таварыскіх субяседаваннях, наведвае лекцыі.

Каб лепш і правільна скласці канспект, тав. Кошэлеў знаёміцца з канспектамі сваіх таварышоў. У свой канспект ён запісвае найбольш важнейшыя падзеі, даты, лічбы, і па кожнаму пытанню рабіць кароткі вывад.

Так крапатліва працуюць комуністы над павышэннем сваіх тэарэтычных ведаў. Іх вопыт, настойлівасць па авалоданню марксісцка-ленінскай тэорыяй партыі перайманы.

С. Пагрэбняк.

РАДЫЁФІКАЦЫЯ ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЕЙ БССР

У раённых цэнтрах—Давід-Гарадку, Іванава і Століне Пінскай вобласці—пачалося будаўніцтва магутных трансляцыйных радыёвузлоў. У бліжэйшы час пачнецца будаўніцтва радыёвузлоў у Валожыне Баранавіцкай вобласці, Бельску і Чыжове Беластоцкай вобласці і Дамачове Брэсцкай вобласці. Будзе радыёфіцыравана 13 500 кватэр працоўных.

На радыёфікацыю заходніх абласцей Беларусі ў 1941 годзе асігнавана 2.040 тысяч рублёў.

Сталіцу Літоўскай ССР — Вільнюс — для ўмацавання культурнай сувязі двух брацкіх рэспублік наведалі прадстаўнікі Беларускай ССР. **На здымку (злева направа):** Наркомасветы ЛССР **А. Венцлова;** лаўрэат Сталінскай прэміі паэт Янка **Купала,** віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук БССР паэт Якуб **Колас,** сакратар ЦК КП(б)Б па прапагандзе **Т. Гарбуноў;** (стаяць) нам. Наркомасветы ЛССР **Л. Гіра,** навуковы супрацоўнік Акадэміі навук БССР **М. Ларчанка,** заг. аддзела прапаганды Вільнюскага гаркома партыі **А. Сітнікаў,** журналіст **Д. Умру,** акадэмік **В. Міналайціс-Пуцінас,** журналіст **А. Жукаускас.** Фота Т. Кажарынава (БЕЛТА).

ПРАВІЛЬНА АРГАНІЗАВАЦЬ ПАЛІТЫЧНУЮ АГІТАЦЫЮ

Палітычная агітацыя сярод працоўных — адзін з важнейшых участкаў работы партыйных арганізацый. Мэтанакіраваная і глыбока-ідэйная большэвіцкая агітацыя з'яўляецца вострай зброяй у барацьбе за паспяховае выкананне гаспадарча-палітычных задач.

Штодзённая барацьба за рэалізацыю рашэнняў партыі і ўрада з'яўляецца пяршэйшым абавязкам кожнага комуніста і комсамольца, кожнага актывіста. І тут асаблівае месца павінна займаць палітычная агітацыя. Выключна важнае значэнне ў гэтым мае падбор агітатараў. На гэту работу трэба вылучаць людзей не толькі палітычна падрыхтаваных, але маючых схільнасць да гэтай пачэснай работы.

На належную вышыню пастаўлена палітычная агітацыя ў Жабінкаўскім раёне. Тут праводзіцца адпаведная работа з агітатарамі. Агітатары т. т. Маслюкова, Міляпчук П., Чэраўка Анна не толькі праводзяць гутаркі з насельніцтвам, але і чытаюць даклады па асобных пытаннях. Тав. Маслюкова прачытала чатыры даклады аб міжнародным становішчы.

Многія агітатары сваім асабістым прыкладам паказваюць, як трэба змагацца за высокую прадукцыйнасць працы. Агітатар Івацэвіцкага лесазавода тав. Кастусік Ф. красавіцкі план выканаў на 348,9 процанта, а завод у цэлым — на 101,6 процанта. Рабочыя—агітатары Косаўскага райпромкамбіната т. т. Шкудлярскі, Гліксберг вытворчую праграму за красавік выканалі на 250 процантаў, а Забелін, Зупа, Вугрэк — на 157 процантаў. Кіраўнік Сухапольскага агіткалектыва, Шарашоўскага раёна, умела арганізаваў выхаваўчую работу з агітатарамі, аказваў ім штодзённую дапамогу, растлумачваў, як трэба весці прапаганду пераваг калгаснага ладу перад аднаасобнымі гаспадаркамі. І як вынік, у 1941 годзе ў гэтым сельсовеце было арганізавана новых тры калгасы. Да ліку добрых агітатараў гэтага сельсовета трэба аднесці Клінтухову, Чуянаву, Раўнейка — дэпутата сельсовета і другіх.

У красавіку аддзелам прапаганды і агітацыі Косаўскага РК КП(б)Б быў праведзен вечар пытанняў і адказаў. Гэта форма палітычнай агітацыі паказала выключную актыўнасць працоўных. Было падана больш 300 пытанняў, якія загадзя былі згрупіраваны па тэмах і ўручаны адказным работнікам раёна для вычарпальнага адказу на іх. Да адказу на пытанні былі прыцягнуты старшыня райвыканкома, раённы пракурор, дырэктары прадпрыемстваў і загадчык аддзела прапаганды і агітацыі РК КП(б)Б. На ўсе цікавячыя пытанні працоўныя атрымалі дакладныя і палітычна-змястоўныя адказы.

Аднак не ўсюды як след пастаўлена палітыка-выхаваўчая работа сярод мас. Некаторыя кіраўнікі не хочуць зразумець, што «без умацавання работы па выхаванню працоўных у духу ўмацавання соцыялістычнай грамадскасці і дзяржавы нельга адсталых людзей ператварыць у свядомых будаўнікоў комунізма» (Молатаў).

Дрэнна пастаўлена палітычная агітацыя ў большасці сельсоветаў Шарашоўскага раёна. Агітатары вёскі Пескі Папко Ф. і Папко А. заяўляюць, што «з намі, як з агітатарамі, не праводзіцца ніякай работы». Аб гэтым расказваюць агітатары вёскі Родзец т. т. Шчурка Г., Пакала Б., Васільеў С. Не лепшае становішча з агітацыйна-масавай работай у Кобрынскім, Брэсцкім, Ружанскім і другіх раёнах.

Зусім дрэнна прымяняецца ў рабоце агітатараў наглядная агітацыя — плакаты, дыяграмы, геаграфічныя карты, кінокарціны і г. д. Добры плакат або дыяграма — павінна быць люстрам прадпрыемства, калгаса, арцелі, установы. У іх павінны быць адлюстраваны і паказаны лепшыя людзі вытворчасці, калгасных палёў. Зрабіць палітычную агітацыю канкрэтнай, наступальнай — баявая задача партыйных арганізацый.

Гуцікаў,
загадчык сектара агітацыі аддзела прапаганды і агітацыі абкома КП(б)Б.

Бюджэт раёна

Адбылася трэцяя сесія Пружанскага раённага Совета дэпутатаў працоўных, прысвечаная абмеркаванню вынікаў выканання бюджэта за 1940 г. і зацвярджэнню бюджэта на бягучы год.

Хаця раённы бюджэт за мінулы год па прыбытках выканан на 119,1 процанта, аднак гэта не гаворыць за тое, што фінансавыя работнікі добра працавалі. У сваёй мінулагодняй дзейнасці яны мелі рад сур'ёзных зрываў і недахопаў. Аб гэтым пераканаўча гавораць такія факты. План па падатках і адлічэннях ад прыбыткаў сельскай гаспадаркі не выканан.

Не рабіліся адлічэнні і не ўзымаліся падаткі за арэнду, за сезонныя заработкі, за прыбыткі ў гандлі сельскагаспадарчымі прадуктамі, не абкладалі вясковых саматужнікаў падаткамі, у выніку чаго ў дзяржаўны фонд не паступілі дзесяткі тысяч рублёў.

Раённы фінансавы аддзел не сачыў за штатамі адміністратыўна-упраўленчых апаратаў прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый, арцеляў, адсутнічаў кантроль за расходаваннем фондаў зарплаты. Кіраўнікі арганізацый і прадпрыемстваў устанаўлівалі павышаныя стаўкі зарплаты. Па раёну дапушчан перарасход фонда зарплаты па адміністратыўна-упраўленчаму апарату больш чым на 100 тысяч рублёў.

Зусім упусцілі фінансавыя работнікі раёна такі важны ўчастак работы, як кантроль за выкананнем прадпрыемствамі, установамі, арцелямі і гаспадарча-разліковымі арганізацыямі сваіх вытворчых планаў. Арцелі «Чырвоны валёншчык», «Чырвоная Звязда» і інш. па многа недавыканалі сваіх планаў, а грашовыя фонды перарасходвалі.

У мінулым годзе нездавальняюча праходзіла асваенне сродкаў, адпушчаных на жыллёва-комунальнае і школьнае будаўніцтва і дарожную гаспадарку. На школьнаму будаўніцтву засталося неасвоенымі 301 тыс. рублёў. Яшчэ і зараз не закончана будаўніцтва першай школы і двух НСШ, якія па плану павінны былі быць закончаны ў 1940 годзе. Сродкі, адпушчаныя на комунальна-жыллёвае будаўніцтва, асвоены ўсяго на 71,1 процанта, на дарожную гаспадарку — 88,5 процанта. Пытаннем праверкі і кантроля, як праходзіць будаўніцтва, куды трацяцца сродкі, райфа не займалася.

Бюджэт па даходах на бягучы год зацверджан у суме 5 млн. 996 тысяч, па расходах — 5 млн. 846 тысяч рублёў. Рост бюджэта ў параўнанні з мінулым годам роўен 9 процантам. Вялікую частку бюджэта складаюць мясцовыя прыбыткі. Ад мясцовай прамысловасці прыбыткі ўзрастуць у параўнанні з мінулым годам у 11 разоў.

Галоўнейшае месца ў расходнай частцы бюджэта займаюць соцыяльна-культурныя мерапрыемствы. Выдаткі на народную асвету складуць 53,7 процанта, на ахову здароўя працоўных — больш 20 процантаў. Агульная сума затрат на соцыяльна-культурныя мерапрыемствы ўзрасла да 4.476.600 рублёў.

У раёне за бягучы год будзе адкрыта адна поўная сярэдняя школа і дзве НСШ. Дзве пачатковыя школы пашыраны і рэарганізаваны ў няпоўныя сярэднія.

Затраты на сельскую гаспадарку за год складуць 113 тыс. руб., на масавыя фізкультурна-спартыўныя мерапрыемствы — 70 тыс. руб. На многа павялічваюцца выдаткі на мясцовую прамысловасць і жыллёвае будаўніцтва.

Ажыўлена абмяркоўвалі дэпутаты бюджэт.

—Бюджэт Ліноўскага сельсовета,—гаворыць дэпутат Чэрнуха Сцяпан,—складае 66.600 руб. Гэта ў пяць разоў больш за бюджэт пры панскай Польшчы. Калі раней на асвету і ахову здароўя на тэрыторыі сельсовета ў адзін год расходвалася 2.700 злотых, на бібліятэку — 50 злотых, то зараз на асвету асігнавана 40.388 руб.

Аб неабходнасці ўзмацнення кіраўніцтва бюджэтнымі камісіямі сельскіх советаў гаварыў у сваім выступленні дэпутат тав. Зайцаў. На прыкладзе раду бюджэтных камісій сельскіх советаў ён паказвае, што ў выніку адсутнасці кіраўніцтва імі яны зусім не працуюць.

Тав. Карпаў звярнуў увагу дэпутатаў на неабходнасць больш аператыўнага кіраўніцтва будаўніцтвам і рамонтам школ і хат-чытален.

Сесія аднадушна зацвердзіла бюджэт па даходах і расходах.

Ф. Ніціфараў.

Памяшканне Кляшчэльскай раённай бальніцы. Фота В. Лупейка.

На сесіі райсовета

На адбыўшайся чарговай сесіі Поразаўскага райсовета дэпутатаў працоўных абмеркавана пытанне аб выкананні бюджэта за 1940 год і зацвярджэнні бюджэта на 1941 год.

Выконваючы абавязкі загадчыка райфа тав. Казлоў у сваім дакладзе адзначыў нездавальняючую работу асобных аддзелаў выканкома райсовета (гандлю, аховы здароўя, райана). Па аддзелу аховы здароўя зроблен перарасход па камандыроўках, у той-жа час засталіся значныя сумы нескарыстанымі на набыццё інвентара для лекавых устаноў. Па райана засталося невыкарыстанымі бюджэтных асігнаванняў на 21 процант.

— Раённы бюджэт на 1941 год, — гаворыць тав. Казлоў, — як па даходах, так і па расходах складае 2.791 тысячу рублёў, на 41 процант больш мінулагодняга.

На народную асвету адпускаецца палова ўсяго раённага бюджэта. У гэтым бачны клопаты партыі і ўрада аб культурным росце працоўных.

Выступаючыя ў спрэчках дэпутаты віталі партыю Леніна-Сталіна і Совецкі ўрад за штодзённыя клопаты аб вызваленым народзе, адабралі мерапрыемствы, прадугледжаныя бюджэтам на 1941 год.

Старшыня Повадворскага выканкома сельсовета тав. Ботвіч у сваім выступленні прасіў сесію адпусціць на заканчэнне будаўніцтва клуба 2 тысячы рублёў. Аналагічную просьбу выказаў у сваім выступленні і старшыня Пізянскага выканкома сельсовета тав. Ляшко.

Сесія аднагалосна зацвердзіла бюджэт раёна на 1941 год у суме 2.791 тысяча рублёў.

І. Каваліў.

У барацьбе за пяршынства

Калектыў рабочых і служачых пуцявой рамонтнай калоны № 4 станцыі Машчона ўступіў у соцыялістычнае спаборніцтва з пуцявой рамонтнай калонай № 3 станцыі Мызава. Пасля падпісання дагавораў прайшло ўсяго 6 дзён, а рэзультаты соцыялістычнага спаборніцтва ўжо бачны. Брыгады і рабочыя значна павысілі прадукцыйнасць працы, перавыконваюць нормы выпрацовак. Асабліва вызначаецца з разгрузачнага цэха брыгада тав. Фалько. Яна складаецца з 14 чалавек і сістэматычна выконвае норму выпрацоўкі на 120 — 140 процантаў.

20 мая ўвесь дзень ішоў дождж. Надвор'е яўна не спрыяла добрай рабоце. Але, не гледзячы на гэта, брыгада паказала добрыя ўзоры працы. На разгрузачных работах яна пры норме выгрузіць 16,5 тоны за 2 гадзіны 45 мінут выгружала за 1 гадзіну 10 мінут, а пры норме выгрузіць 20 тон за тры гадзіны выгружала за адну гадзіну 30 мінут. Па-стаханаўску працавалі ў час разгрузкі рабочыя Дудзінец, Басцючык, Мушынскі, Андрысюк, Алексюк, Нікіцюк, Леўковіч і іншыя.

Зараз сярод рабочых калоны шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва за заканчэнне рамонту пуці да 15 жніўня. Для ажыццяўлення гэтага абавязацельства маюцца ўсе ўмовы, толькі трэба рэгулярна і ў дастатковай колькасці забяспечваць калону патрэбнымі матэрыяламі, бо часта здараецца, што адсутнасць матэрыялаў парушае графік работы па рамонту пуці.

Бершак.

Б. КАНДЫДАЎ.

РЭАКЦЫЙНАЯ РОЛЯ ЦАРКВЫ Ў ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЯХ БЕЛАРУСІ І УКРАІНЫ

СУЧАСНАЯ АНТЫСОВЕЦКАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ ЦАРКОЎНА-СЕКТАНЦКІХ МРАКАБЕСАЎ*)

Звяржэнне панскай кабалы і ўстанаўленне совецкай улады забяспечыла працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ажыццяўленне адной з велізарнейшых заваёў соцыялістычнай рэвалюцыі — сапраўднай свабоды совесці.

Сталінская Канстытуцыя — асноўны закон краіны перамогшага соцыялізма — з вычарпальнай яснасцю вызначае нашы адносіны да пытанняў рэлігіі і царквы. Артыкул 124 гаворыць:

«У мэтах забеспячэння за грамадзянамі свабоды совесці царква ў СССР аддзелена ад дзяржавы і школа ад царквы. Свабода адпраўлення рэлігійных культаў і свабода антырэлігійнай прапаганды прызнаецца за ўсімі грамадзянамі».

Забяспечваючы ўсім грамадзянам права адпраўляць рэлігійны культ, мы адначасова павінны старанна ўлічваць сучаснае значэнне рэлігійных арганізацый у вызваленых заходніх абласцях Украіны і Беларусі.

Трэба ўспомніць, што ўрады буржуазных дзяржаў даўно расцэньвалі панскую Польшчу, як свой зручнейшы плацдарм для падрыхтоўкі нападу на СССР, як месца для наладжвання антысовецкіх правакацый і засылкі шпіёнаў і дыверсантаў у наш тыл. Імення ў панскай Польшчы выгадоўваліся чорныя ніці, працягнутыя разведкамі буйнейшых буржуазных дзяржаў, сістэматычна выкарыстоўваўшых у сваіх мэтах прадажную разведку пілсудчыкаў.

Польскія органы дзяржаўнай безапаснасці ў мінулым неаднаразова ўстанаўлівалі, што духавенства ў Польшчы з благаслаўлення Ватыкана прымала актыўнейшы ўдзел у шпіёнскіх задачах імперыялістаў. Ліцамерныя багамолы ў сутанах і расах з малітвай на вуснах гатовілі і ажыццяўлялі самыя страшэнныя злачынствы супроць совецкага народа.

Цяпер панская Польшча знікла з твару зямлі. Масціцкія, Рыдз-Сміглы і Сікорскія ўцяклі, а царкоўная павуціна — спадчына польскіх памешчыкаў і капіталістаў—захавалася. Толькі некалькі павукоў-крыжавікоў са сваімі ранейшымі гаспадарамі скрыліся за граніцу, але яны скрозь і ўсюды аставілі сваіх намеснікаў.

Не падлягае ніякаму сумненню, што капіталістычныя краіны бачаць у рэлігійных арганізацыях, якія засталіся ў заходніх абласцях, свой верны атрад, прызначаны весці барацьбу супроць комуністычнай партыі і совецкай улады.

Несумненна, з заграніцы папсоўшчына атрымоўвала, атрымоўвае і будзе атрымоўваць указанні аб выкарыстанні ўсіх магчымасцей у мэтах разгортвання антысовецкай дзейнасці.

У асобе рэлігійных груповак капіталістычнае акружэнне мае значную базу для падрыўной работы. У заходніх абласцях рэакцыйны рэлігійны апарат захаваў амаль поўнасцю. Тут ёсць значная колькасць каталіцкіх і ўніяцкіх касцёлаў, праваслаўных цэркваў, сінагог і сектанцкіх малебняў.

Тут яшчэ ўцалела шматлікая армія асоб, у свой час старанна правераных польскай дэфензівай, як адданыя слугі панскага рэжыму. На працягу многіх і многіх гадоў іх абучалі прыёмам утончанага каварства, каб весці непрымірымую барацьбу супроць усіх прагрэсіўных рэвалю-цыйнага руху. Іх выхоўвалі як вопытных шпіёнаў, умеючых выкарыстоўваць наіўную і сляпую даверлівасць адсталых людзей для ўмацавання капіталістычнага рабства. Вельмі многія з іх у мінулым былі ўдзельнікамі ўсемагчымых антысовецкіх груповак, а некаторыя маюць салідны стаж старанпай службы белагвардзейцам Булак-Булаховічу, Петлюры, Дзянікіну, Врангелю, Сямёнаву і другім заклятым ворагам совецкага народа.

Духавенства распалагае агромаднымі сродкамі. Для атрымання гэтых сродкаў яно праяўляе велізарную зваротлівасць і хітрасць. У адным прыграпічным раёне Беластоцкай вобласці ў лютым 1941 года было ўстаноўлена, што штомесячны бюджэт 8 касцёлаў складае суму каля 50 тысяч рублёў і, значыцца, у год царкоўнікі маюць не менш 600 тысяч рублёў. Калі-ж падлічыць даходы каталіцкіх, уніяцкіх, праваслаўных, іудзейскіх і сектанцкіх арганізацый у заходніх абласцях Беларусі і Украіны ў цэлым, то акажацца, што яны маюць сотні мільёнаў рублёў штогодных паступленняў. Згодна совецкіх законаў палагаецца, каб служыцелі рэлігійных культаў уносілі падатак—пэўную частку свайго непрацоўнага дахода —у бюджэт дзяржавы, але царкоўнікі ўмела абыходзяць гэты закон шляхам утайвання значнай часткі сваіх даходаў, а самае галоўнае—шляхам незаконных, а часам нават прымусовых збораў з мясцовага насельніцтва. Пад прадлогам збораў на падатак выцягваюць у веруючых вялікія сумы. Частку сабраных грошай кладуць у свае аб'ёмістыя карманы і пры гэтым вядзецца антысовецкая агітацыя ў форме скарг на «цяжкія часы» для «беднага» духавенства.

Такія факты тыповыя, яны ёсць ва многіх раёнах.

Крыніцы паступленняў у царкоўную касу надзвычайна разнастайныя. Зборы афіраванняў, плата за трэбы, легальны і нелегальны гандаль прадметамі культа, продаж царкоўных выданняў ранейшых выпускаў, кулацкія субсідыі састаўляюць непрарыўны паток патрэбных срод-каў. У г. Брэсце ў праваслаўнай царкве ў маі 1941 г. была куплена маленькая васковая свечка вагой у 7,2 грама за 2 рублі. За кілограм такіх свечак самі царкоўнікі плоцяць не даражэй 70 руб., а з наведвальнікаў царквы бяруць 278 рублёў. Значыцца, прыбыль складае звыш 200 рублёў за «божую благадаць» на кожным кілограме. У гэтай-жа царкве маленькая прасфорка вагой 21 грам была куплена за 1 рубель. Значыцца, кіло гэтых папоўскіх хлябцоў прадаюць прыкладна за 46 рублёў, і накідка на «божую благадаць» складае звыш 1.000 процантаў.

У горадзе Гродна ў праваслаўнай-жа царкве я набыў «разрашыцельную малітву» і «венчык» — 2 пропускі ў царства нябеснае па цане за 1 рубель 50 капеек. Аб сабекошце гэтых брудных лісткоў паперы навет не прыходзіцца гаварыць, а цана за фальшыўкі даволі салідная. У Ломжы перад уваходам у касцёл я бачыў, як падазроная асоба ў лютым 1941 года гандлявала каталіцкімі малітвеннікамі па цане ад 8 да 60 рублёў.

Куды трацяцца царкоўныя даходы?

Яны ідуць на ўтрыманне царкоўных паразітаў і тунеядцаў, на фінансіраванне спекулянтаў, на субсідыраванне антысовецкіх груповак і асобных контррэвалюцыянераў, на розную антынародную дзейнасць.

Добра разумеючы сапраўднае значэнне рэлігіі і царквы ва ўмовах перамогшай совецкай улады, кулацтва і рэшткі былых эксплаататарскіх класаў падтрымоўваюць ксяндзоў, папоў, равінаў. У іх асобе яны бачаць захавальнікаў старых традыцый, прадстаўнікоў панскай Польшчы, сваю апору і надзею на адпаўленне былых прывілегій.

На гэтай глебе ствараецца блок усіх асколкаў панскага рэжыму, марыўшых аб рэстаўрацыі ўлады эксплаататарскіх класаў.

Значная рэлігійнасць мясцовага насельніцтва і фанатызм адсталых людзей стварае глебу, у якой можа вырашчвацца на-[illegible]

Веруючыя людзі прывыкчаліся дзейнічаць згодна заветаў і правіл рэлігіі, але грамадскія ідэалы і запаведзі каталіцызма, праваслаўя, іудаізма і сектанцкіх плыняў глыбока варожы соцыялістычнаму будаўніцтву, варожы комуністычнай асвеце. Любая рэлігія непрымірыма варожа навуцы і культуры, рэлігія благаслаўляе класавае дзяленне грамадства і асвячае ўладу прыгнятальнікаў, раз'ядноўвае працоўных розных нацыянальнасцей, адцягвае ўвагу ў бок рэлігійнай фантастыкі ад пытанняў перабудовы жыцця, перашкаджае эфектыўнай рабоце совецкіх людзей.

Вывучаючы значэнне рэлігійнага культу ў вызваленых абласцях, лёгка можна бачыць, якое ізуверства і самая махровая контррэвалюцыя прыкрываецца лічынай рэлігійнасці. У кнігах, брашурах і журналах — брудпейшая хлусня на рэвалюцыю і совецкі народ, у малітвенніках — прапаведзь рабскай маралі і просьбы да багоў аб ахове эксплаататарскага ладу. Ва многіх вёсках і на дарогах да гэтага часу стаяць помнікі ў часць салдат белапалякаў, сражаўшыхся ў 1920 годзе супроць Чырвонай Арміі. Адзін з такіх помнікаў ёсць паблізу Беластока, другі стаіць у вёсцы Любовічы-Бельскі, Цеханавецкага раёна, гэтай-жа вобласці. На помніках антысовецкія надпісы. Кулацтва і ксяндзы захоўваюць іх і ўпрыгожваюць кветкамі. Усё гэта робіцца з разлікам узбудзіць нянавісць насельніцтва да комуністычнай партыі, совецкай улады і Чырвонай Арміі.

Згодна нашых законаў, рэлігійным арганізацыям дазваляецца адпраўляць абрады рэлігійнага культу, але яны не маюць права ўмешвацца ў жыццё совецкага грамадства.

У інструкцыі ўрадавых органаў сказана:

«3. Рэлігійныя аб'яднанні правамі юрыдычных асоб не карыстаюцца і ім забараняецца:

а) ствараць касы ўзаемнай дапамогі, багадзельні, прыюты, інтэрнаты для бедных, [illegible]

б) арганізоўваць кааператывы, сельскагаспадарчыя, саматужніцкія і другія вытворчыя аб'яднанні і карыстацца знаходзячыміся ў іх распараджэнні грашовымі сродкамі і культавай маёмасцю для якіх-небудзь другіх мэт, апрача задавальнення рэлігійных патрэб;

в) арганізоўваць спецыяльныя дзіцячыя, юнацкія, жаночыя малітвеныя і другія сходы;

г) арганізоўваць літаратурныя, рукадзельныя, працоўныя, па абучэнню рэлігіі і т. п. сходы, групы, гурткі, аддзелы і г. д.;

д) наладжваць экскурсіі і дзіцячыя пляцоўкі;

е) адкрываць бібліятэкі і чытальні;

ж) арганізоўваць санаторыі і лячэбную дапамогу». (Зборнік «Бюлетэнь» № 2 «Пастаяннай цэнтральнай камісіі па пытаннях культу» *) Вып. 1932 г., стар. 9 — 10).

Абараняючы кроўныя інтарэсы совецкага народа, наша заканадаўства стварыла рад абмежаванняў для дзейнасці рэлігійных груповак, так як практыка паказала, што ўсе падобныя арганізацыі з'яўляюцца толькі сродкам весці барацьбу супроць народа. Але ў заходніх абласцях Беларусі і Украіны пры касцёлах і другіх будынках рэлігійнага культу прадаўжаюць існаваць усялякія арганізацыі, яўна парушаючыя нашу рэвалюцыйную законнасць. У тым ліку — рэшткі рэлігійных ордэнаў апутваючых веруючых і аказваючых супраціўленне перабудове жыцця на новых пачатках.

За прайшоўшы час антынародная дзейнасць царкоўнікаў выражалася ў самых розных формах, аб чым сведчаць прыклады з жыцця. Перш за ўсё, царкоўнікі спрабавалі перашкодзіць стварэнню органаў совецкай улады.

Характэрны прыклад папоўскай дзейнасці восенню 1939 года ў вызваленых абласцях даюць падзеі ў сяле Вялікі Любінь, Львоўскай вобласці. Большасць насельніцтва складалася тут з сялянскай беднаты,

*) Камісія ў сучасны момант не існуе.

*) Прадаўж. Пачатак у №№ 100 (471), 105 (476), 106 (477), 107 (478), 109 (480), 114 (485), 115 (486), 116 (487).

55

НА УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎЦЫ

Апошнія дні перад адкрыццём

Асталося толькі тры дні. 25 мая дзесяткі тысяч наведвальнікаў запоўняць шырокія праспекты, прыгожыя плошчы выдатнай выстаўкі. З кожнай гадзінай падыходзяць к канцу апошнія падрыхтаванні да сустрэчы дарагіх гасцей.

Зіхаціць белізной фасад Галоўнага павільёна. Аслабанілася ад рыштаванняў калона, увенчаная эмблемай выстаўкі. Яркімі фарбамі нацыянальнага арнамента гараць павільёны Грузінскай, Азербайджанскай і Армянскай саюзных рэспублік. Іскрацца залатыя калоссі на павільёне Украінскай ССР.

Усё, чым багата наша краіна, заняло стэнды, вітрыны, спецыяльныя ўстаноўкі ва ўсіх 56 павільёнах. Тут — і нежныя плады сонечнай Грузіі: апельсіны, лімоны, мандарыны і кусты белага золата, прысланыя ў Маскву калгаснікамі спякотнай Ферганы, і каштоўныя трафеі палявання за пушным зверам, і велізарныя мяшкі, напоўненыя поўнаважкім зярном. Усё гэта майстэрска пераплятаецца з мастацка выкананымі пано, скульптурамі, вырабамі сацыялістычнай прамысловасці. На гранітных п'едэсталах павільёна «Механізацыя» размясціліся сотні машын.

Яшчэ і яшчэ раз работнікі павільёнаў аглядаюць шматлікія экспанаты, уносяць апошнія папраўкі, устанаўліваюць усё новыя і новыя дары калгасных палёў. Цяпер ужо няма неафармленых стэндаў. Усе яны ўтапаюць у багацці натуральных экспанатаў. 20 мая прадстаўнікі мастацкага совета агледзелі і прызналі іх зусім гатовымі да здачы Галоўвыстаўкому.

...Грузавікі, пікапы, аўтамабілі-фургоны і цыстэрны снуюць па дарогах, развозяць толькі што атрыманыя свежыя экспанаты, зялёныя расліны субтропікаў. Некалькі сот пальм, кіпарысаў, бамбукаў і агаў 20 мая былі выстаўлены з цяпліц.

На плошчы Калгасаў выстраілася алея пальм. Прыгожа згінаючы свае тонкія сцяблы, стаяць ля Адміністратыўнага павільёна высокія бамбукі. З кожным днём усё больш становіцца зелені. Набухшыя почкі пладовых дрэў гатовы аслабаніць зялёнае лісце яблынь і груш. Многа зелені на гародніным участку. Добра развіваюцца высаджаныя ў грады артышокі. У выдатным стане многалетнія цыбуля і часнок. Паказаліся з зямлі парасткі салаты і іншых гародніных культур. Яркім каўром пакрыліся газоны.

У цяпліцах закончан трыццаты ў гэтым годзе збор гуркоў. Праз дзень работніцы зразаюць ярка чырвоныя плады памідораў. На чайнай горцы ля павільёна Грузіі прайшоў першы збор флешаў (маладых парасткаў). У аранжарэі пышна цвітуць лімоны, фейхоа, радуюць вока цытрусавыя дрэвы, увешаныя сотнямі лімонаў, мандарынаў, грэйпфрутаў.

Больш прыгожай становіцца ўся тэрыторыя выстаўкі. Усё набывае святочны від.

22 мая. (ТАСС).

Абаронная работа сярод прызыўнікаў

Перад прызыўнікамі пастаўлена вялікая задача па авалодванню мінімумам ваенных ведаў. Зараз у Поразаўскім раёне гэта работа ў поўным разгары.

Пастанова Цэнтральнага Савета Асоавіяхіма аб стварэнні сярод прызыўнікаў груп па вывучэнню абароннага мінімуму ўзняла ў іх вялікую цягу да набыцця ваенных ведаў.

Вылучаны лепшыя інструктары для абучэння прызыўнікоў. Усе прызыўнікі актыўна наведваюць заняткі, уважліва слухаюць выкладчыкаў.

Зараз амаль ва ўсіх групах закончана вывучэнне па праграме здачы норм на значок ППХА. Камісія пры райсовеце Асоавіяхіма прымае нормы і правярае засваенне пройдзенага матэрыялу.

Прызыўнікі паспяхова вывучаюць статуты Чырвонай Арміі і займаюцца баявой падрыхтоўкай. Асабліва добра наладжана вывучэнне абароннага мінімуму ў групах Бярозаўскага, Шурыцкага, Падароскага сельсоветаў.

Аднак вельмі дрэнна абстаіць справа з фізпадрыхтоўкай. Не толькі ў сельсоветах, нават у раённым цэнтры няма спартыўнага гарадка і спартыўнай пляцоўкі. Райсовет фізкультуры (старшыня т. Коцалеў) нічога не робіць у гэтым напрамку. Раней арганізаваныя фізкультурныя калектывы зусім перасталі працаваць.

Падрыхтаваныя інструктары фізкультуры не працуюць з-за адсутнасці належнага спартыўнага гарадка і інвентара, і гэта зусім не хвалюе райсовет фізкультуры і спорта.

На гэты аспекты і вялікі недахоп неабходна звярнуць максімум увагі. На час перабудаваць работу з тым, каб своечасова забяспечыць праходжанне праграмы па фізкультурна-спартыўнаму мінімуму.

Л. Нанаваленна.

РЫХТУЮЦЦА БЫЦЬ МУЖНЫМІ ВОІНАМІ

Па-баявому рыхтуюцца дапрызыўнікі вёскі Скурата, Альшаніцкага сельсовета, Косаўскага раёна, да прызыва ў рады доблеснай Чырвонай Арміі.

Каб прыйсці ў Чырвоную Армію высокакультурнымі, палітычна адукаванымі, дапрызыўнікі гэтай вёскі па сваёй асабістай ініцыятыве сталі наведваць вячэрнія заняткі пры школе. Настаўнікі Хаінкіна і Градоўская Скуратаўскай школы адгукнуліся на просьбу маладых дапрызыўнікаў і старанна праводзяць усю зіму з імі заняткі.

Нядаўна тут адбыліся выпускныя праверачныя экзамены. З агульнага ліку дапрызыўнікаў, наведваўшых школу, 16 чалавек здалі іспыты за 4 класы пачатковай школы. 6 дапрызыўнікаў з гэтага ліку усе прадметы на іспытах здалі толькі на выдатна.

У сучасны момант з дапрызыўнікамі праводзяцца ваенныя заняткі. Яны вывучаюць стралковую падрыхтоўку, статут «Караульнай службы», «Баявы статут пяхоты», вінтоўку і іншае. 24 дапрызыўнікі ўжо здалі нормы на значок ППХА. Многія здалі нормы на ГПА і ГСА. 14 дапрызыўнікаў уступілі ў арганізацыю Асоавіяхіма і прымаюць актыўны ўдзел у наладжванні абароннай работы.

Кожны малады патрыёт гарыць жаданнем хутчэй пайсці ў рады гераічнай Чырвонай Арміі. Для гэтага яны зараз выхоўваюць высокія маральныя якасці: вынослівасць, дысцыплінаванасць, каб быць мужнымі воінамі краіны сацыялізма.

Н. Алексеёнак.

У ШКОЛЕ ТРАКТАРЫСТАЎ

Недалёка ад горада Кобрына, у былым памешчыцкім маёнтку Пляшта, дзе польскія паны рыхтавалі для сябе кухонных прыслуг, размясцілася абласная школа трактарыстаў.

Прыгожы парк. Вакол яго — дэкаратыўныя расліны, пладаносны сад. У цэнтры — вялікі двухпавярховы вучэбны корпус, добра абсталяваны інтэрнат, памяшканне для практычных заняткаў, машына-трактарны парк.

Школа трактарыстаў існуе з лютага 1940 года. За гэты час яна падрыхтавала 452 высокакваліфікаваных трактарыстаў. У сакавіку 1941 года быў праведзен чарговы, чацверты набор курсантаў. У школе займаецца зараз 147 чалавек. 15 чалавек ужо закончылі двухмесячны перападрыхтоўчы курс для работы на газагенератарных трактарах. У жніўні адбудзецца чарговы выпуск 132 трактарыстаў.

На папярэдніх трох наборах у школе займалася 86 дзяўчат. Усе яны паспяхова закончылі курс абучэння і зараз самастойна працуюць на трактарах. У сучасны момант у школе займаецца яшчэ 26 трактарыстак.

Курс абучэння разлічан на 5 месяцаў. За гэты час курсанты набываюць неабходныя веды для работы на трактары, значна павышаюць сваю агульную адукацыю, ідэйна-палітычны ўзровень. Акрамя трактарнай справы, курсанты вывучаюць Сталінскую Канстытуцыю, за 5 класаў набываюць веды па арыфметыцы, авалодваюць беларускай і рускай мовамі.

Для практычных заняткаў курсантаў школа располагае неабходным машына-трактарным паркам. Тут ёсць 6 трактараў (з іх 2 газагенератарных), радковая сеялка, 5-корпусныя плугі, культыватар і іншы інвентар.

Дырэкцыя школы і курсанты надаюць выключна вялікую ўвагу авалоданню ваеннай справай. Толькі з апошняга трэцяга выпуску 120 курсантаў здалі нормы на значок ГСА. 60 — на значок ГПА. Было праведзена тры паходы ваенізаваных пераходы. Зараз пры школе заканчваецца абсталяванне ваенна-фізкультурнай пляцоўкі.

Амаль кожны дзень на імя дырэктара школы прыбываюць пісьмы ад калгаснікаў, сялянскай моладзі і нават ад рабочых і служачых з просьбай залічыць іх у школы. Яны абяцаюць быць добрымі курсантамі а па сканчэнні школы па-стаханаўску працаваць на трактарах.

Шлюць у школу пісьмы і выпускнікі. Толькі за апошні час ад былых курсантаў атрымана каля 15 пісем. У гэтых пісьмах трактарысты ўказваюць, што ў школе недастаткова адводзіцца часу на практычныя заняткі, на самастойнае кіраванне трактарам. Адначасова яны пішуць аб тым, што толькі дзякуючы совецкай уладзе ім стала магчымым атрыманне пачэснай спецыяльнасці, прадаставілася магчымасць працаваць на складаных сельска-гаспадарчых машынах.

А. Казей.

ДЗІЦЯЧЫЯ ЯСЛІ У КАЛГАСАХ

ВЫСОКАЕ. (Па тэлефону). У двух калгасах раёна пачалі работу дзіцячыя яслі. У калгасе «Парыжская Камуна» арганізаваны яслі на 25 месц, у калгасе «Пабеда» — на 40 месц. Калгасніцы ахвотна нясуць сваіх дзяцей у яслі, дзе за імі наладжан старанны догляд. Яслі добра абсталяваны, забяспечаны ўсім неабходным.

Гэтымі днямі адкрываюцца яслі на 35 месц ў калгасе імені 17 верасня.

М. Савостава.

* * *

У калгасе імені Сталіна, Шэрашэўскага раёна, арганізаваны дзіцячыя яслі. Поўнасцю падрыхтавана неабходнае абсталяванне: дзіцячыя ложкі, сталы, стулкі і г. д.

Каля дома і на двары зроблены клумбы. Пасаджана шмат розных кветак. Жоўтым пяском пасыпаны дарожкі на двары, ля клумб і градак.

Многа клопатаў і ўвагі праявіла ва ўсім гэтым комсамолка Аляксандра Новік. Зараз яна назначана загадчыцай дзіцячых яслаў.

Яслі пачнуць працаваць з 25 мая.

Нікалай Клімец.

Перакрыжаваная сяўба аўса на палях Гомельскага конзавода № 59. На пярэднім плане трактарыст-стаханавец І. Г. Цімашкоў, які выконвае норму звыш 150 працэнтаў.

Фота А. Шаевіча (БЕЛТА).

Работа рынкаў горада Брэста

Упраўленне Брэсцкімі рынкамі ад моманту свайго існавання — 19 сакавіка 1940 года — прарабіла пэўную работу па арганізацыі культурнага і санітарнага гандлю на рынках.

У 1940 годзе на вялікім рынку былі пабудаваны сталы колькасцю ў 120 месц і два вагавыя пункты, а на малым — 60 месц і адзін вагавы пункт. Закуплен неабходны інвентар (55 вагаў з гірамі), загатаваны фартухі, халаты, нарукаўнікі для сялян, гандлюючых мясам, арганізавана разрубка мяса, якой займаюцца спецыялісты-рубшчыкі.

Зборшчыкі рынка глядзяць не толькі за поўным забеспячэннем збору, а і за тым, каб на рынку прадаваліся прадукты добрай якасці. Малако дазваляецца прадаваць толькі пасля праверкі малочна-кантрольнай станцыі. Мяса не дапускаецца к продажу, калі на ім няма кляйма мяса-кантрольнай станцыі.

Каштарыс на паляпшэнню рынкаў у 1941 годзе зацверджан выканкомам горсовета ў суме 230 тысяч рублёў.

Сярод работнікаў рынка ёсць стаханаўцы, якія выконваюць і перавыконваюць месячныя планы. Тав. Вайтушкевіч выконвае план на 115 працэнтаў, тав. Лев — на 110 працэнтаў. Добра працуюць прыбіральшчыцы рынка — Купец Ліда, Баупава Марфа.

Сярод работнікаў рынка вядзецца культурна-масавая работа. Два разы ў тыдзень праводзіцца читка газет. Выпускаецца насценгазета «За калгасны гандаль». Інструктар тав. Малевіч абучае грамаце непісьменных і малапісьменных работнікаў.

Аднак патрэбна адзначыць, што ў рабоце рынкаў ёсць і недахопы. Ёсць яшчэ выпадкі, калі сяляне прадаюць мяса прама з вазоў. І, безумоўна, такі гандаль з'яўляецца антысанітарным. Тлумачыцца такое становішча тым, што некалькі радоў, якія па рашэнню выканкома горсовета павінны былі перайсці ў веданне ўпраўлення рынкаў, да гэтага часу яшчэ не вызвалены арганізацыямі, як міжрайгандлем, мясакамбінатам і г. д. Не гледзячы на неаднаразовыя заўвагі з боку ўпраўлення рынкаў аб выкананні рашэння горсовета, вышэй указаныя арганізацыі працягваюць займаць пашы памяшканні.

Шрайбман А. Я.

Забяспечыць нармальную работу смалакурных заводаў

Асноўнай сыравінай для лесахімічнай прамысловасці з'яўляюцца карчы. Між тым, іх загатоўка ў вобласці праходзіць яўна нездавальняюча. На становішчу на 18 мая квартальны план быў выканан усяго толькі на 19,7 працэнта. Прырост за апошні тыдзень склаў толькі 4,1 працэнта.

Зрываюць гэту важнейшую работу Высокаўскі, Дывінскі, Гайнаўскі і Камянецкі раёны. Тут да загатоўкі карчоў яшчэ зусім не прыступілі. Вельмі марудна ідзе загатоўка ў Вярозаўскім раёне, які выканаў квартальны план на 8,1 працэнта, у Косаўскім — 12,4 працэнта, Пружанскім — 14,4 працэнта, Клішчэльскім — 16 працэнтаў, Дамачэўскім—26,4 працэнта.

Сямяціцкі раён выканаў план загатоўкі на 38,4 працэнта, Ружанскі — на 36 працэнтаў, Маларыцкі—на 35,4 працэнта.

Такое становішча з загатоўкай карчоў пагражае зрывам нармальнай работы смалакурных прадпрыемстваў. На месцах раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі павінны прыняць належныя меры для таго, каб арганізаваць шырокі размах работы па загатоўцы карчоў і забяспечыць імі ў дастатковай колькасці лесахімічную прамысловасць.

А. М.

ПЕРАДАВІКІ ПАДСОЧКІ

Многія калгаснікі калгаса імені Сталіна, Шэрашэўскага раёна, а таксама сяляне навакольных вёсак працуюць на падсочцы. Яны па многа перавыконваюць нормы выпрацовак.

Калгаснікі-комсамольцы Крываблоцкі Владзімір і Лісіцкі Аляксандр на працягу дзесяці дзён сістэматычна выконваюць нормы выпрацоўкі на падсочцы на 103 працэнтаў. Сялянка вёскі Шыкаўшчына Вера Пстыга выконвае норму на 110 працэнтаў.

Н. Клімец.

ЧАКАЙЦЕ, ВАМ ВЫПЛАЦЯЦЬ...

У дзень 8 сакавіка нас, як лепшых стаханавак, дырэкцыя і прафком Брэскай бота-валяльнай фабрыкі прэміравалі грашыма. Але грошы ў той дзень нам не выдалі. Дырэктар тав. Паплаўскі растлумачыў нам, што «пакуль што грошай у канторы няма, а вось 16 сакавіка іх вам выплацяць».

Ужо прайшло з таго часу больш двух месяцаў, а прэміі яшчэ мы не атрымалі. Калі напомнілі аб гэтым тав. Паплаўскаму, то ён адказаў нам, што «сорамна вам напамінаць мне аб гэтым. Вам сказалі, што выдадуць прэмію, дык і чакайце». Тое-ж самае гаворыць нам і старшыня прафкома тав. Смык.

Мы патрабуем выплаты прэміі і ніякага сораму тут няма. Нас толькі здзіўляюць такія адносіны дырэкцыі і прафкома да гэтай справы.

Главацкая В., Фіш Т., Андросюк А., Мартысюк М.

КАЛІ-Ж РАБОЧЫЯ АТРЫМАЮЦЬ ГРОШЫ?

Яшчэ ў кастрычніку 1940 года дырэктар Маларыцкай МТС тав. Андрэеў заключыў дагавор з рабочымі на пабудову гаража для МТС. Работа была закончана ў снежні. Згодна заключанага дагавора, рабочыя павінны былі атрымаць грошы пасля сканчэння пабудовы гаража на працягу пяці дзён.

Штодзённа людзі прыходзяць за грашыма да дырэктара МТС. Але, замест атрымання грошай, яны чуюць адзін і той-жа адказ: «Няма грошай, нам яшчэ аб-фа не адпусціў сродкаў».

рапей пранаваўшай на барона Адольфа Бруніцкага, які валодаў тут вінакураным заводам. Барону належала 1.350 моргаў зямлі, сялянам — толькі 825 моргаў на 840 гаспадарак. У саюзе з баронам дзейнічала чорная зграя мясцовых украінскіх буржуазных нацыяналістаў, членаў ОУН—УВО («Арганізацыя украінскіх нацыяналістаў» — «Украінская ваенная арганізацыя»). Бліжэйшым памочнікам гэтых галаварэзаў і барона, штомесячна плаціўшага ім 500 злотых, быў поп Іван Цыгельскі.

Калі Чырвоная Армія стала набліжацца да Вялікага Любіна, барон уцёк, а яго ўпраўляючы Рудольф Швайцар, выконваючы параду папа, раздаў жывёлу кулакам-оунаўцам, каб у будучым атрымаць не назад.

Раніцай 24 верасня перад уступленнем чырвонаармейцаў у сяло поп Цыгельскі наладзіў у царкве працяглае богаслужэнне, каб адцягнуць сялян ад сустрэчы вызваліцеляў. План не ўдаўся. Вялікалюбінская бедната высыпала на плошчу перад царквой і дружным кальцом акружыла байцоў Чырвонай Арміі. Звон калакалоў і царкоўная цэрамонія не перашкодзілі сустрэчы лікуючага народа з Чырвонай Арміяй.

На наступны дзень адбыўся сход для выбараў членаў сялянскага камітэта. К гэтаму моманту поп Цыгельскі і оунаўцы канчаткова падрыхтаваліся, распусцілі правакатарскія чуткі аб прадстаячым закрыцці царквы і, выкарыстоўваючы рэлігійныя забабоны, змаглі правесці ў камітэт 4 оунаўцаў.

Паміж гэтымі прахвостамі і трыма прадстаўнікамі беднаты ў камітэце ішла жорсткая барацьба, у якой оунаўцы на некаторы час узялі верх дзякуючы сваёй колькаснай перавазе. Іх важаком і кіраўніком быў поп Цыгельскі, на кватэры якога перад кожным пасяджэннем наладжвалася нарада чорнай зграі, прынімаўшай рашэнне сабатаваць ажыццяўленне важнейшых мерапрыемстваў па совецкаму будаўніцтву (размеркаванне зямлі, заняткі ў школе і г. д.).

Атрымаўшы суровы ўрок класавай барацьбы, вялікалюбінская беднята ў асобе членаў камітэта Сцяфана Варэцкага, Грыгорыя Раўскага і другіх перадавых сялян рашыла выправіць дапушчаную памылку і перавыбраць камітэт. Рашэнне было выканана, беднята дала рашучы адпор папу Цыгельскаму і оунаўцам. У новы састаў камітэта ворагаў народа не прапусцілі.

Падобнага роду вылазкі з боку папоўконтррэвалюцыянераў былі і ў другіх месцах. У саюзе з кулацтвам прыслужнікі польскіх папоў упарта спрабавалі і спрабуюць перашкодзіць соцыялістычнаму будаўніцтву.

Напярэдадні выбараў у Вярхоўны Совет СССР ва Львове царкоўнікі рассылалі веруючым пісьмы-інструкцыі такога зместу:

«Я, Ісус Хрыстос, сын бога жывога, наказваю ўсяму духавенству і ўсім, хто верыць у святую царкву польскую... да непрыяцеля не прымыкаць...».

Словам «непрыяцель» ксяндзы іменавалі совецкую ўладу, і такія паперкі на польскай і другіх мовах рассылаліся ў некалькіх гарадах. Аднак контррэвалюцыйныя заклікі сваёй мэты не дасягнулі. Працоўныя аднадушна галасавалі за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Перад выбарамі ў мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных у вёсцы Майдан Горышні, Ланчынскага раёна, Станіслаўскай вобласці, поп гаварыў з амбона:

«Усіх, хто прагаласуе за большэвікоў, потым гвалтоўна запішуць у калгас».

Сяляне не паслухалі папа, і 99,7 працэнта выбаршчыкаў удзельнічала ў галасаванні.

Былі спробы вылучыць царкоўна-кулацкіх кандыдатаў, але сяляне правалілі гэтых кандыдатаў.

Часам ксяндзы і папы наладжвалі ў дзень выбараў працяглыя богаслужэнні, каб перашкодзіць яўцы выбаршчыкаў, але ўсе спробы такога роду таксама нязменна канчаліся няўдачай.

У радзе месц духавенства спрабавала аказаць супраціўленне выкананню совецкага закона аб аддзяленні царквы ад дзяржавы, і школы ад царквы: паклёпніцкі талкавала мерапрыемствы совецкай улады, як «ганенне на рэлігію»; прабавала падбухторваць веруючых супроць совецкіх работнікаў; скрывала і ўтайвала багацці, якія павінны былі перайсці да народа. Сям-там былі нават спробы стварыць эксцэсы і сутычкі, але скрозь і ўсюды царкоўная правакацыя была выкрыта.

Скрозь і ўсюды вельмі шкоднае значэнне мае царкоўная пропаведзь. У адкрытай або замаскіраванай форме яна накіравана супроць нашых мерапрыемстваў і нярэдка выкарыстоўвалася для дыскрэдытацыі совецкіх работнікаў. У Чыжове, Беластоцкай вобласці, ксёндз упушаў веруючым каталічкам, каб яны адмаўляліся браць дапамогу па многасямейнасці. У сяле Побікры, Цеханавецкага раёна, Беластоцкай вобласці, у лютым 1941 года ксёндз угаварваў сялян, каб яны не прадавалі малака жонам камандзіраў. — «А калі будзеце прадаваць, — пагражаў ксёндз, — то каровы не будуць даіцца». Веруючых настаўнікаў і настаўніц ксяндзы і папы ўгаварваюць працягваць папоўшчыну на ўроках. У горадзе Злочаве ксёндз Адольф Падалецкі выкарыстаў манашак, паступіўшых у бальніцу сёстрамі і сядзелкамі, для распаўсюджвання сярод хворых рэлігійнай літаратуры.

Ва многіх раёнах былі вылазкі духавенства і сектанцкіх прапаведнікаў супроць механізацыі сельскай гаспадаркі і калгаснага будаўніцтва. У Солітвенскім раёне, Станіслаўскай вобласці, трактар быў названы «адскай машынай», якая нібы «паганіць зямлю». У другіх раёнах распаўсюджвалі старыя правакацыйныя чуткі, нібы ва ўсіх калгасах у памяшканнях рэлігійнага культу будуць наладжаны канюшні, нібы калгаснікаў і калгасніц кладуць спаць пад адну 40-метровую коўдру.

У Бельскім раёне, Беластоцкай вобласці, была пушчана дзікая байка, быццам на дарозе рухаўся вогненны слуп, а за ім ішла багародзіца і заклікала народ не ўступаць у калгасы.

Наогул самыя недарэчныя выдумкі пускаюцца ў ход, каб толькі перашкодзіць поспехам калектывізацыі.

Устаноўлена рад прыкладаў, калі ўніяцкія ксяндзы выступалі ў пропаведзях супроць совецкай улады і Чырвонай Арміі. У сувязі з гэтым да мітрапаліта Андрэя Шаптыцкага адзін з совецкіх грамадзян звярнуўся з пытаннем, ці не палічыць ён магчымым даць указанне аб недапушчэнні такіх выступленняў. Тады Шаптыцкі адказаў:

— У гэтым няма ніякай неабходнасці.

— Чаму?

— Так, справа ў тым, — з езуіцкай ухмылкай дадаў Шаптыцкі, — што гасподзь Ісус Хрыстос ужо даўно даў указанні, каб духавенства ў палітыку не ўмешвалася. А мне яго аўтарытэтныя ўказанні дапаўняць не прыходзіцца.

У гэтых словах выражана агіднае ліцамер'е шаптыцкіх. Калі ўлада належыла Аўстра-Венгерскай манархіі і пазней польскім панам, усе гэтыя шаптыцкія шчыра прыслужнічалі ўладзе эксплаататарскіх класаў і вучылі навіноваца тыранам і катам. Паклёпнічалі на дзеячоў рэвалюцыйнага руху... Благаслаўлялі расправы і казні...

Гэтая гнуснейшая дзейнасць, відавочна, поўнасцю адпавядала той палітыцы, якую шаптыцкія адабралі і падтрымоўвалі.

А цяпер свае спачуванне контррэвалюцыянерам і ворагам совецкага народа гэтыя былыя буйныя ўласнікі апранаюць у ліцамерную форму «ўстрымання ад палітыкі».

У гэтай маскіроўцы якраз і выражана палітыка рэлігійнай агентуры капіталістычнага акружэння, па ўказцы якога і зараз духавенства часам больш або менш адкрыта, часам спадцішка вядзе барацьбу супроць народа.

Напярэдадні выбараў у Вярхоўны Совет СССР у Тарнопалі глава ўніятаў Насекі выступіў з заявай, што трэба патрабаваць адваротнай перадачы школ у рукі духавенства.

У сяле Верхрата паблізу горада Рава-Руская некалькі год таму назад пасяліўся поп Раман Осідыч. Ён меў 60 моргаў зямлі і эксплаатаваў 20 батракоў, гнуўшых сваю спіну на царкоўнага эксплаататара. Быў членам украінскай петлюраўскай арганізацыі. 17 верасня 1939 года поп Осідыч клікаў веруючых запасацца зброяй і забіваць чырвонаармейцаў. Пацярпеўшы няўдачу ў такіх закліках, гэты контррэвалюцыянер рашыў аказваць супраціўленне соцыялістычнаму будаўніцтву ў вёсцы. Паклёпнічаў на совецкіх работнікаў. Заклікаў не ўступаць у калгасы. Арганізоўваў урачыстыя царкоўныя службы якраз у тыя дні і гадзіны, калі раённыя арганізацыі і сельсовет склікалі сходы грамадзян. У дні веснавой сяўбы наладжваў па 2 і 3 службы ў дзень, абы толькі сарваць работу....

У гэтага папа было знойдзена некалькі пудоў узрыўчатых вяшчэстваў, дзесятак вінтовак і 2.000 патронаў.

Агент польскай паліцыі ўніяцкі поп Залескі быў ва Львове дырэктарам школы, а пры ўстанаўленні совецкай улады ў Заходняй Украіне ўцёк за граніцу, каб адтуль арганізоўваць антысовецкую дзейнасць.

Ксёндз Станіслаў Стуклоса ў Раве-Рускай быў настаяцелям кафедральнага сабора, атрымоўваў вялікія даходы і карыстаўся падтрымкай польскіх паноў, вельмі цаніўшых яго пропаведзі і парады працоўным аб павінавенні эксплаататарам. З устанаўленнем совецкай улады ён аб'яднаў вакол касцёла рэшткі антысовецкіх элементаў і прапаведваў, што панская Польшча «хутка васкрэсне». Пасля вораг народа быў выкрыт як удзельнік тэрарыстычнай банды польскіх паследышаў.

Ва Львове ў адным з манастыроў па начах быў заўважан вялікі рух. Сюды прыходзілі былыя польскія афіцэры. Пасля вобыску міліцыя выявіла ва двары манастыра закопаныя ў зямлю 12 кулямётаў, авіяцыйныя бомбы, гранаты, вінтоўкі і патроны.

Пад прыкрыццём манастырскіх сцен стваралася база загаворшчыкаў-контррэвалюцыянераў.

У адным з гарадоў Заходняй Беларусі адбываліся ўрачыстыя пахаванні. Ксяндзы гаварылі аб смірэнні і кротасці памёршых, быццам знаходзіўшыхся ў двух трунах, але адмаўляліся адкрыць крышкі трун і паказаць пакойнікаў. Веруючыя западозрылі няладнае, а калі на могілках крышкі былі адкрыты, то аказалася, што замест пакойнікаў тут ляжалі два станковых кулямёты і вялікая колькасць патронаў. Усё гэта ксяндзы стараліся схаваць у магіле, каб потым наладзіць кулямётнае «васкрэсенне».

У касцёле аднаго з буйных гарадоў Заходняй Беларусі быў выяўлен старанна захаваны радыёперадатчык, прадназначаны для шпіёнскай інфармацыі адной буйнай капіталістычнай дзяржавы.

Пасля ўстанаўлення совецкай улады па ўказанню важакоў удзельнікі секты «Даследвальнікі свяшчэннага пісання» сталі весці контррэвалюцыйную агітацыю. У адным з прыгранічных раёнаў Беластоцкай вобласці члены секты Юзеф, Тэафіл і Чеслаў Стралецкія з жонамі катэгарычна адмовіліся ўдзельнічаць у рамонце шасейных і грунтовых дарог.

Так пад відам сектанцтва зсколькі панскага рэжыму прапаведваюць сярод адсталых людзей контррэвалюцыйныя, антысовецкія ідэі.

Хто кіруе гэтай сектанцкай групай? Аказалася, ніць вядзе к аднаму былому фабрыканту, маёмасць якога нацыяналізавана совецкай уладай. Так гэты і яму падобныя паны зацікаўлены ў насаджэнні контррэвалюцыйных ідэй.

Некаторыя святошы выкрыты ў чудовішчнай распусце. І. Я. Лешкевіч пад відам «святога» брыдзаў па раёнах Заходняй Беларусі і ў адной вёсцы Давід-Гарадоцкага раёна, Пінскай вобласці, згвалціў пятнаццацігадовую Е. М. Дзяўчына пасля гвалту выбегла на вуліцу і абмарожаная была дастаўлена ў бальніцу. Народны суд прыгаварыў злачынца да 10 гадоў пазбаўлення волі.

Наогул ворагі народа праяўлялі і праяўляюць вялікую хітрасць і ізваротлівасць. Факты з сапраўднасці сённяшняга дня паказваюць, што царква была і застаецца зброяй рэштак эксплаататарскіх класаў і капіталістычнага акружэння супроць рабочых і сялян.

(Працяг будзе).

Вайна ў Еўропе, Афрыцы і Азіі

(ДЗЁННІК ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯЎ)

На англа-германскім фронце нічога істотнага не здарылася. Днём 21 мая адзначалася нязначная актыўнасць германскай авіяцыі над прыбярэжнымі раёнамі Англіі. У той-жа дзень англійскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на германскую ваенна-марскую базу на востраве Гельгаланд. Другі атрад бамбардыроўшчыкаў падверг бамбардыроўцы электрастанцыі і нафтаперапрацоўваючы завод паблізу Бецюна (Францыя).

* * *

За апошнія дні аб'ектам ваенных дзеянняў ва ўсходняй частцы **Міжземнага мора** стаў востраў Крыт. 20 мая, указваецца ў камюніке англійскага камандавання, германская авіяцыя зрабіла некалькі налётаў на востраў Крыт. У прамежках паміж налётамі авіяцыі ў розных пунктах вострава з'явіліся групы парашутыстаў і салдат, перакідваемых на транспартных самалётах. Па паведамленню агенцтва Рэйтэр, немцы спрабавалі высадзіць таксама марскі дэсант. Першымі пунктамі, дзе высадзіліся германскія парашутныя часці, перадае каірскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, былі аэрадром Мелемі і заліў Суды, які стаў пасля акупацыі Грэцыі адной з найбольш значных англійскіх марскіх баз ва ўсходняй частцы Міжземнага мора. Першы дэсант быў высаджан у 02 гадзіны 20 мая і суправаджаўся інтэнсіўнай бамбардыроўкай. Да 6 гадзін 30 мінут таго-ж дня было высаджана яшчэ некалькі парашутных дэсантаў паблізу Каніі, Гераклёна і Рэтымні, а таксама на паўвостраве на поўнач ад заліва Суды. Па даных агенцтва Рэйтэр, на востраў было скінута 3 тысячы парашутыстаў. Апрача таго, адна германская паветраная дывізія колькасцю каля 7 тысяч чалавек была дастаўлена на транспартных самалётах і планерах. Частка германскіх войск знішчана. Толькі ў часе атакі 20 мая вечарам, паведамляе каірскі карэспандэнт агенцтва Асошыэйтэд Прэс, немцы страцілі тысячу чалавек. У сучасны момант на востраве адбываюцца жорсткія баі. Як указвае карэспандэнт, Крыт знаходзіцца пад кантролем англічан.

Актыўныя ваенныя дзеянні разгортваліся таксама на моры. 21 мая германскія самалёты, адзначаецца ў зводцы германскага камандавання, зрабілі налёты на англійскія марскія сілы ва ўсходняй частцы Міжземнага мора. Бомбамі пашкоджаны 1 лінкор, 6 крэйсераў і 1 эсмінец. Раніцой 22 мая перадае Германскае інфармацыйнае бюро, германскія самалёты атакавалі на захад ад вострава Крыт караван англійскіх суднаў. Пашкоджан 1 англійскі крэйсер. Італьянскія самалёты, гаворыцца ў італьянскай зводцы, зрабілі налёт на востраў Мальта. Англійская авіяцыя, указваецца ў камюніке англійскага камандавання, ўноў бамбардыравала аэрадромы, размешчаныя на акупіраванай немцамі грэчаскай тэрыторыі.

У Паўночнай Афрыцы адзначаецца, згодна зводцы германскага камандавання, актыўная дзейнасць разведвальных атрадаў ля Тобрука. У раёне Солума актыўных ваенных дзеянняў не было.

Ва Усходняй Афрыцы, у Абісініі, пасля здачы войск герцага Аоста баі прадаўжаюцца на поўдзень ад Адыс-Абебы.

У раёне абісінскіх азёр на поўдзень ад Адыс-Абебы, гаворыцца ў камюніке камандавання англійскіх сіл на Бліжнім Усходзе, адбываюцца баі паміж англійскімі войскамі і італьянскімі часцямі, якія складаюцца з рэштак двух дывізій. Англійскія перадавыя часці, наступаючыя з поўдня, адзначаецца далей у зводцы, захапілі ў палон камандзіра італьянскай брыгады і некаторую колькасць палонных.

У раёне Гала-Сідамо, гаворыцца ў зводцы італьянскага камандавання, адбіта спроба англійскіх войск прасунуцца ў размяшчэнне італьянскіх часцей.

* * *

У Іраку прадаўжаюцца баі ў раёне Эль-Фалуджы (у 24 кілометрах ад Хабаніі і 65 кілометрах ад Багдада). Пасля заняцця гэтага горада, гаворыцца ў камюніке камандавання англійскіх сіл на Бліжнім Усходзе, англійскія войскі вядуць аперацыі па акружэнню іракскіх атрадаў, дзейнічаючых у гэтым раёне. У сучасны момант англічане замацаваліся на новых пазіцыях ля Эль-Фалуджы. Англійская авіяцыя падвергла бамбардыроўцы аэрадром Рашыд.

У Сірыі адбываюцца баі паміж сірыйскімі часцямі і войскамі генерала дэ Голя, якія, па паведамленню агенцтва Юнайтэд Прэс, уступілі ў Сірыю. Па паведамленню агенцтва Рэйтэр, французскія сілы генерала Дэнца атрымалі, як відаць, загад прасунуцца ў Ліван з мэтай папярэджання магчымай інтэрвенцыі англічан з Палестыны.

Англійская авіяцыя зноў падвергла бамбардыроўцы сірыйскія аэрадромы ў Гадморы (Пальміра) і Дамаску.

22 мая. (ТАСС)

АМЕРЫКАНСКІ ДРУК АБ ГЕРМАНСКАЙ ТАКТЫЦЫ НА ВОСТРАВЕ КРЫТ

Амерыканскі друк удзяляе вялікую ўвагу прымяненню немцамі планераў для перакідкі войск на востраў Крыт. Друк указвае, што ўпершыню гэтую тэхніку прымяніў СССР, а немцы зараз яе выкарыстоўваюць. Газета «Нью-Йорк геральд трыбюн» змяшчае паведамленне аб гэтым пад наступным загалоўкам: «Расія першая праводзіла вопыты па перакідцы войск на планерах». Газета ўказвае, што Савецкі Саюз звыш 10 год таму назад праводзіў вопыты па перакідцы войск на планерах. Пры некаторых вопытах, па паведамленнях, адзін самалёт цягнуў на буксіры да 25 планераў.

Газета «Нью-Йорк таймс» таксама ўказвае, што Савецкі Саюз з'явіўся яшчэ многа год таму назад піонерам выкарыстання планераў у ваенных мэтах. «Магчыма, — прадаўжае газета, — што рускія вопыты яшчэ ў той час прыцягнулі ўвагу германскіх ваенных экспертаў. Англійская армія, відавочна, ігнарыравала гэты рускі вопыт, а амерыканская армія адвергла яго». (ТАСС).

ФРАНЦУЗСКАЕ КАМЮНІКЕ АБ СТАНОВІШЧЫ У СІРЫІ

БЕРЛІН, 22 мая. (ТАСС). Карэспандэнт агенцтва Трансоцэан перадае з Вішы, што ў Бейруце сёння апублікавана афіцыяльнае камюніке, у якім абвяргаюцца паведамленні, што полк войск дэ Голя пранік на сірыйскую тэрыторыю. Далей у камюніке абвяргаецца таксама паведамленне аб пераходзе французскага палка ў Сірыі на старану войск дэ Голя.

ВОЙСКІ ГЕНЕРАЛА ДЭ ГОЛЯ УСТУПІЛІ У СІРЫЮ

НЬЮ-ЙОРК, 22 мая. (ТАСС). Па паведамленню агенцтва Юнайтэд Прэс, радыёстанцыя «Калумбія Бродкастынг» перадае, што, па заяве радыёстанцыі у Бразавіле (Французская Экватарыяльная Афрыка) войскі генерала дэ Голя ўступілі ў Сірыю. Радыёстанцыя паведаміла, што адзін сірыйскі полк ужо далучыўся да войск дэ Голя.

ЗАЯВА ІДЭНА У ПАЛАЦЕ АБШЧЫН

ЛОНДАН, 22 мая. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, англійскі міністр замежных спраў Ідэн, выступаючы сёння на пасяджэнні палаты абшчын, зрабіў рэзкае папярэджанне Францыі адносна сур'ёзных вынікаў, якія могуць узнікнуць у выпадку, калі ўрад Вішы дапусціць дзеянні, якія нанясуць страты ваенным намаганням Англіі.

Калі французскі ўрад, заявіў Ідэн, ажыццяўляючы прынятую ім палітыку супрацоўніцтва з праціўнікам Англіі, дапусціць правядзенне мер, наносячых страты ваенным намаганням Англіі або маючых мэтай дапамагчы ваенным намаганням яе ворага, то Англія, натуральна, пакідае за сабой права біць ворага, дзе-б яна яго ні абнаружыла». Мы, заявіў Ідэн, не будзем больш лічыць сябе абавязанымі пры ажыццяўленні нашых ваенных планаў праводзіць якую-небудзь рознніцу паміж акупіраванай і неакупіраванай тэрыторыямі Францыі.

ЗАЯВА ГУБЕРНАТАРА ПАРТАРЫКА

НЬЮ-ЙОРК, 21 мая. (ТАСС). Па паведамленню агенцтва Юнайтэд Прэс, губернатар Партарыка Суоп 21 мая выязджае ў Вашынгтон. Па словах Суопа, ён намераны прапанаваць ураду ЗША забяспечыць Партарыка харчовымі запасамі на выпадак парушэння суднаходства ў Паўднёвай Атлантыцы, што можа з'явіцца рэзультатам распаўсюджання вайны на Заходняе паўшар'е.

СТАНОВІШЧА НА ВОСТРАВЕ КРЫТ

(Радыёперадача з Лондана).

Германія прадаўжае свае спробы высадзіць войскі на востраве Крыт. Імперскім войскам удалося захапіць у палон вялікую колькасць салдат непрыяцеля. У Лондане лічаць, што, апрача скінутых 20 мая на світанні 1500 парашутыстаў, на працягу дня было высаджана з планераў і самалётаў не менш адной паветранай дывізіі, складаючайся з 7 тысяч чалавек. Для перакідкі такой дывізіі звычайна патрабуецца 250 самалётаў. Становішча на востраве знаходзіцца пад поўным кантролем камандавання англійскімі ваеннымі сіламі. Немцам не ўдалося захапіць якую-небудзь больш або менш значную тэрыторыю вострава, але паасобныя групы сражаюцца ва многіх пунктах. Як зараз высняецца, вялікая колькасць войск была перакінута на транспартных самалётах, якія прызямліліся на выпадковых пасадачных пляцоўках, а таксама на некаторых аэрадромах, якія непрыяцелю ўдалося захапіць у свае рукі. План падобнай атакі звычайна заключаецца ў тым, што спачатку скідваюць вядомую колькасць парашутыстаў і, калі гэтым парашутыстам удаецца дабіцца некаторага поспеху, яны даюць сігнал, і неадкладна пачынаюць прыбываць транспартныя самалёты з войскамі. Як вядома, у папярэдзе германская авіяцыя правяла інтэнсіўную бамбардыроўку вострава Крыт. У аўторак на світанні ў заходняй частцы вострава была скінута вялікая група парашутыстаў. Услед за гэтым была пачата перакідка войск. Германская паветраная дывізія звычайна складаецца з двух пяхотных батальёнаў і аднаго артылерыйскага, узброеных кулямётамі, лёгкімі горнымі гарматамі, супрацьтанкавымі гарматамі, а таксама разведвальнага батальёна, які ўключае вядомую колькасць сапёраў і інжынераў. Прапарцыянальныя суадносіны афіцэраў у такой паветранай дывізіі значна вышэй, чым у звычайнай. Па поваду таго, што германскія парашутысты былі апрануты ў форму новазеландцаў, у Лондане заяўляюць, што рашэнне далага пытання ляжыць цалкам у руках мясцовага камандавання, і, трэба думаць, гэтыя парашутысты будуць аддадзены пад ваеннапалявы суд. (ТАСС).

* * *

ЛОНДАН, 22 мая. (ТАСС). Прадстаўнік англійскага міністэрства авіяцыі паведаміў сёння карэспандэнту агенцтва Рэйтэр, што англійскае камандаванне на Крыце рашыла эвакуіраваць з Крыта англійскую знішчальную авіяцыю ў сувязі з недахопам на востраве аэрадромаў і іх дрэнным абсталяваннем. Прадстаўнік міністэрства заявіў, што ў праціўным выпадку англійская авіяцыя цярпела-б лішнія страты, бо немагчыма арганізаваць дастатковую абарону знаходзячыхся на аэрадромах самалётаў у выпадку інтэнсіўных паветраных атак праціўніка. Прадстаўнік дадаў, што англійскія бамбардыроўшчыкі, якія знаходзяцца ў Егіпце, прадаўжаюць свае дзеянні супроць аэрадромаў, адкуль авіяцыя праціўніка вытварае налёты на Крыт.

АМЕРЫКАНСКІ КАРЭСПАНДЭНТ АБ УМАЦАВАННІ ФРАНЦУЗАМІ ДАКАРА

НЬЮ-ЙОРК, 22 мая. (ТАСС). Па паведамленню вашынгтонскага карэспандэнта газеты «Нью-Йорк таймс», згодна даставерным весткам, атрыманым у Вашынгтоне, Францыя паскоранымі тэмпамі ўмацоўвае абарону Дакара. На мысе Мануэль умацоўваюцца пастаянныя абарончыя пабудовы. Пры ўваходзе ў гавань Дакара на востраве Горэ ўстаноўлена некалькі новых гармат, у тым ліку і зенітных. Буйнейшыя з устаноўленых тут гармат маюць калібр у 240 міліметраў. Як мяркуюць, на аэрадроме ў Дакары знаходзіцца каля ста самалётаў, галоўным чынам старыя бамбардыроўшчыкі. Французскі гарнізон складаецца з пяці тысяч салдат, у тым ліку адзін батальён зенітчыкаў. Маецца таксама некалькі туземных часцей. У парту Дакара знаходзіцца французскі лінкор «Рышэльё», водазмяшчэннем у 35 тысяч тон, крэйсеры «Корж Лейг», «Манкальм» і «Гэуар», два або тры эсмінцы і некалькі падводных лодак. Як перадаюць, «Рышэльё» нядаўна быў адрамантаван пасля пашкоджання, атрыманага лінкорам у часе англійскага нападу на Дакар у ліпені мінулага года.

БАІ У ПАЎДНЁВАЙ ЧАСТЦЫ ПРАВІНЦЫІ ШАНЬСІ

ТОКІО, 22 мая. (ТАСС). Японскі друк за апошні час удзяляе вялікую ўвагу баям, адбываючымся ў паўднёвай частцы правінцыі Шаньсі. Па даных японскага друку, японскія войскі ў гэтых аперацыях дабіліся буйных поспехаў і панеслі кітайскім часцям сур'ёзныя паражэнні.

ЧУНЦЫН, 22 мая. (ТАСС). У сувязі з паведамленнем японскага друку аб буйных перамогах японскіх войск у паўднёвай частцы правінцыі Шаньсі 20 мая агенцтва Сентрал Ньюс апублікавала заяву прадстаўніка кітайскага камандавання. Згодна гэтай заяве японскія войскі сіламі ў 7 — 8 дывізій вядуць наступленне на пазіцыі кітайскіх войск у паўднёвай частцы правінцыі Шаньсі. У гарах Чжунцяошань адбываюцца ўпартыя баі. Абвяргаючы японскія весткі аб вялікіх стратах сярод вышэйшага камандзірскага састава кітайскіх войск, прадстаўнік указаў, што ў сапраўднасці забіт толькі камандзір дывізіі генерал Ван Чжун-цу. Усе астатнія даныя японскага друку аб забітых, раненых або ўзятых у палон кітайскіх камандзірах, па заяве прадстаўніка кітайскага камандавання, не адпавядаюць сапраўднасці.

АМЕРЫКАНЦЫ І АНГЛІЧАНЕ ЭВАКУІРУЮЦЦА З СІРЫІ

ЛОНДАН, 22 мая. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з палестына-сірыйскай граніцы паведамленне, у якім гаворыцца, што амерыканцы і англічане прадаўжаюць эвакуіравацца з Сірыі ў Палестыну. Далей у паведамленні ўказваецца, што, пасля таго як стала вядома аб прыбыцці за апошнія два дні германскіх самалётаў у Тадмор (Пальміра) і Дамаск, англійскія самалёты пад упраўленнем англійскіх і французскіх лётчыкаў бамбардыравалі германскія машыны на аэрадромах. У выніку бамбардыроўкі ўзніклі буйныя пажары.

ВЫНІКІ ХАЛАДОЎ У ЯПОНІІ

ТОКІО, 21 мая. (ТАСС). Як паведамляе газета «Іоміуры», халады, якія сталі ў Японіі ў другой палове красавіка і першай палове мая, прычынілі сельскай гаспадарцы велізарныя страты. Большая частка тутавых плантацый, размешчаных на ўзвышшах у прэфектурах Нагано і Ямагата, згінула.

ЗША І БАЛІВІЯ

НЬЮ-ЙОРК, 23 мая. (ТАСС). За апошні час ЗША праяўляюць усё большую цікавасць да Балівіі. Балівія мае багацейшыя залежы розных металаў. З снежня 1940 года амерыканскія геолагі вядуць узмоцненае абследаванне залежаў гэтых металаў. Нядаўна ЗША згадзіліся закупляць на працягу бліжэйшых пяці год штогодна па 18 тысяч тон балівійскай валавянай руды. Днямі ЗША згадзіліся закупляць усю дабычу вольфрама ў Балівіі.

Балівія, будучы размешчана высока над узроўнем мора, прадстаўляе сабой выдатную авіяцыйную базу, з якой самалёты могуць нападаць над ціхаакіянскім узбярэжжам і паўночнай далінай Амазонкі.

Па паведамленню газеты «Нью-Йорк таймс», ЗША дабіваюцца ад Балівіі эканамічнага і палітычнага супрацоўніцтва. ЗША прапануюць свае капіталы Балівіі для развіцця сельскай гаспадаркі і будаўніцтва чыгунак і аўтамабільных дарог. Рашэнне Балівіі аб продажу ЗША усёй дабычы вольфрама, а таксама набыццё балівійскім урадам належачай да немцаў авіяцыйнай кампаніі Лойд Боліўіано, разглядваюцца, як канкрэтныя доказы такога супрацоўніцтва.

Як паведамляе карэспандэнт гэтай газеты з Ла Паса (сталіцы Балівіі), балівійскі прэзідэнт Пеньяранда ў інтэрв'ю заявіў, што амерыканская эканамічная і іншая дапамога, як ён мяркуе, вядзе да таго, што будучае Балівіі павінна залежыць ад супрацоўніцтва з ЗША.

СКАРАЧЭННЕ АСІГНАВАННЯЎ У ЗША НА АКАЗАННЕ ДАПАМОГІ БЕСПРАЦОЎНЫМ

ВАШЫНГТОН, 21 мая. (ТАСС). Рузвельт звярнуўся да кангрэса з пасланнем, у якім прапануе на наступны бюджэтны год, які пачынаецца 1-га ліпеня, асігнаваць 886 мільёнаў даляраў на грамадскія работы, г. зн. на 500 мільёнаў менш, чым у бягучым бюджэтным годзе.

Па думцы Рузвельта, прапанаваныя асігнаванні дадуць магчымасць заняць на грамадскіх работах каля 1 мільёна чалавек. Па апошніх даных, у сакавіку на грамадскіх работах было занята звыш 1. 700 тысяч чалавек. Такім чынам прапанова Рузвельта прадугледжвае звальненне звыш 700 тысяч чалавек.

ЗАЯВА НОКСА ПРАДСТАЎНІКАМ ДРУКУ

НЬЮ-ЙОРК, 22 мая. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Асошыэйтэд Прэс, марскі міністр ЗША Нокс у гутарцы з прадстаўнікамі друку заявіў, што марское міністэрства адправіла ў Англію каля палавіны ўсіх самалётаў, пастаўленых прамыслоўцамі ваенна-марскому флоту ў мінулым годзе. Указаўшы далей, што зараз міністэрства прадаўжае прытрымлівацца прыкладна такой-жа прапорцыі, Нокс адзначыў, што марское міністэрства з вялікай цікавасцю адносіцца да пераабсталявання грузавых суднаў у невялікія авіяносцы, якія будуць скарыстаны для аховы амерыканскага гандлёвага суднаходства.

ГЕРМАНІЯ ПАТРАБУЕ АДКЛІКАННЯ АМЕРЫКАНСКІХ ДЫПЛАМАТЫЧНЫХ ПРАДСТАЎНІКОЎ З ПАРЫЖА

Па паведамленню агенцтва Юнайтэд Прэс з Вішы, у даставерных кругах паведамляюць, што Германія патрабавала ад ЗША адклікання ўсіх дыпламатычных прадстаўнікоў з Парыжа да 10 чэрвеня. (ТАСС).

Адказны рэдактар Г. Т. МІНЧУКОЎ.

Колькі каштуе вайна?

Фінансавы год у Англіі пачынаецца з 1 красавіка. У дакладзе англійскага ўрада, пры абгаварэнні ў парламенце бюджэта было ўказана, што выдаткі па бюджэту працоўнага 1940 — 1941 года склалі 3,9 мільярда фунтаў стэрлінгаў.

Аб значэнні гэтай лічбы можна судзіць па тым, што штогодовыя дзяржаўныя выдаткі Англіі за апошняе прадваеннае дзесяцігоддзе (1929 — 1938 гг.) хісталіся ад 750 да 900 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў, гэта значыць былі амаль у пяць раз менш. На другім годзе першай імперыялістычнай вайны, у 1915 — 1916 годзе, выдаткі англійскай дзяржавы склалі 1,6 мільярда фунтаў, гэта значыць амаль ў два з палавінай разы менш, чым цяпер. І нават, калі ваенныя выдаткі Англіі ў мінулай вайне дасягнулі свайго максімума — гэта было на пятым годзе вайны, у 1918 — 1919 гг., — яны [illegible] суме 2,9 мільярда, г. зн. усё-ж значна менш сумы ваенных выдаткаў другога года сучаснай вайны.

[illegible] фінансавання сучаснай вайны [illegible] ужо на сучасным этапе вайны больш магутным, чым калі-б'я раней, [illegible] пры ўсіх [illegible] апошніх дзесяцігоддзях амаль ва ўзроўні цэн. Між тым, [illegible] вайны патрабуе далейшага росту выдаткаў. На 1941 — 1942 год расходная частка англійскага бюджэта вызначаецца ў 4,2 мільярда фунтаў стэрлінгаў. Так называемы нацыянальны даход Англіі складае ў цяперашні час, па даных лонданскага «Эканаміста», прыблізна 8,1 мільярда фунтаў у год. Гэта азначае, што дзяржаўныя выдаткі Англіі дасягаюць ужо 50 з лішнім працэнтаў ад усёй сумы вылічанага буржуазнымі эканамістамі нацыянальнага дахода.

Да 1939 г. аналагічная прапорцыя складала прыблізна 30 працэнтаў, для 1929 года — 18 працэнтаў.

Нават ад велізарных фінансавых рэсурсаў Англіі аплата вайны ў падобных размерах патрабуе вышэйшага напружання. Падаткі беспрыкладна і рэзка павышаюцца. Сярэдняя стаўка падаходнага падатку, якая складала ў канцы 1939 года 27,5 працэнта ў адносінах да абкладаемага даходу, была ў канцы 1940 года паднята да 42,5 працэнта, а ў 1941 годзе дасягнула ўжо 50 працэнтаў. Не гледзячы на гэта, агульная сума падаткаў і збораў, якую англійскі ўрад намераецца падняць у 1941 — 1942 годзе да 1,8 мільярда фунтаў, далёка не пакрывае і палову ўсіх ваенных выдаткаў Англіі. Дэфіцыт, які мяркуецца пакрыць за рахунак крэдытаў і рэзерваў, дасягае, такім чынам, амаль 2,5 мільярда фунтаў стэрлінгаў.

Беззупынны рост ваенных выдаткаў Англіі працягваецца ў 1941 — 1942 годзе, не гледзячы на тое, што снабжэнне з ЗША будзе ажыццяўляцца да гэтага часу, галоўным чынам, на аснове вядомага закона Рузвельта аб перадачы ўзбраенняў у арэнду і ў пазыку. Лічбы новага англійскага бюджэта не адлюстроўваюць, такім чынам, у поўным аб'ёме выдаткаў на вайну: за гэтымі лічбамі стаяць яшчэ дадатковыя [illegible] англа-амерыканскага фінансавання вайны.

Ваенныя выдаткі Злучаных Штатаў растуць адначасова з англійскімі, але яшчэ ў больш хуткім тэмпе. Расходная частка бюджэта на 1941 — 1942 фінансавы год, які пачынаецца ў Злучаных Штатах з ліпеня, намячаецца ў 17,5 мільярда даляраў. У 1940 — 1941 годзе яна складала 13,2 мільярда, у 1939—1940 годзе — 9 мільярдаў. 63 працэнты ўсіх выдаткаў па бюджэту на 1941 — 1942 год прадстаўляюць сабой, па найбольш [illegible] Рузвельта, прамыя ваенныя выдаткі. Агульныя бюджэтныя асігнаванні Злучаных Штатаў на бліжэйшы год прыблізна ў 15 раз перавышаюць іх бюджэт напярэдадні ўступлення ў першую імперыялістычную вайну — у 1916 — 1917 годзе — і значна перавышаюць іх выдаткі ў годы непасрэднага ўдзелу ў вайне (1917 — 1919).

Агульныя бюджэтныя асігнаванні на 1941 — 1942 год у суме 17,5 мільярда даляраў яшчэ далёка не вычэрпваюць фактычных ваенных выдаткаў Злучаных Штатаў. Акрамя штогадовых бюджэтных сум, кангрэс на працягу апошніх паўтара — двух год некалькі разоў [illegible] спецыяльныя асігнаванні на ваенную надзвычайную [illegible]. Агульныя размеры гэтых асігнаванняў (уключаючы 7 мільярдаў па закону аб перадачы ўзбраенняў у арэнду і ў пазыку) дасягнулі ўжо велізарнай сумы ў 35 мільярдаў даляраў, — [illegible] Злучаных Штатаў. Гэтыя мільярды часткова ўжо рэалізуюцца, часткова палягаюць рэалізацыі на працягу бліжэйшага перыяду [illegible].

У Германіі даныя аб бюджэце у цяперашні час не публікуюцца. Аднак, [illegible] паведамленні адносна германскіх ваенных выдаткаў, [illegible] аб гіганцкіх фінансавых сродках, якія паглынае вайна. Па заяве германскага рэйхсканцлера ў верасні 1940 года, за перыяд 1933 — 1939 гг. Германія выдаткавала на ўзбраенне 90 мільярдаў марак. Гэта азначае, што толькі гэтыя падрыхтоўчыя ваенныя выдаткі склалі 60 працэнтаў ад агульнай сумы, выдаткаванай Германіяй на вядзенне ўсёй вайны 1914 — 1918 гг. (звыш 150 мільярдаў марак). Што датычыцца бягучых выдаткаў на сучасную вайну, то яны ў Германіі, точна таксама як і ў другіх ваюючых краінах, ужо далёка абагналі вышэйшыя ўзроўні першай імперыялістычнай [illegible].

Такавы маштабы фінансавання вайны [illegible] буйнейшымі дзяржавамі.

В. Кронгаў.

(«Праўда»).

Брэсцкае педагагічнае вучылішча

АБ'ЯЎЛЯЕ НАБОР

навучаючыхся на 1941/1942 вучэбны год у I, II, III класы грамадзян абодвух полаў ва ўзросце ад 15 да 35 год, маючых адукацыю за 7, 8 і 9 класаў НСШ і СШ з 25 мая па 20 жніўня г.г.

Паступаючыя ў педвучылішча павінны падаць:

Заяву, аўтабіяграфію, тры фотакартачкі з уласнаручным подпісам, пасведчанне аб адукацыі, даведку ад урача, метрыку, справаку аб адносінах да ваеннай павіннасці (для ваеннаабавязаных).

Паступаючыя ў 1 клас падвяргаюцца іспытам у аб'ёме 7 кл. НСШ або СШ па наступных прадметах:

беларускай і рускай мове (вусна і пісьмова), арыфметыцы (вусна і пісьмова), геаграфіі (вусна), Канстытуцыі СССР (вусна).

Паступаючыя ў II і III класы падвяргаюцца іспытам па ўсіх прадметах за I і II класы педвучылішча.

Выдатнікі вучобы прымаюцца без іспытаў і забяспечваюцца стыпендыяй.

Іспыты вытвараюцца з 16 па 26 жніўня.

Пачатак заняткаў 1-га верасня 1941 г.

Прыезджыя забяспечваюцца інтэрнатам і сталовай на агульных падставах.

Адрас: Брэст, вул. Карла Маркса 80, педвучылішча.

ДЫРЭКЦЫЯ ПЕДВУЧЫЛІШЧА.

Кніжныя магазіны і кіёскі КОГІЗ'а вобласці

КУПЛЯЮЦЬ І ПРАДАЮЦЬ

ПАТРЫМАНЫЯ СТАБІЛЬНЫЯ ПАДРУЧНІКІ.

Звяртацца па адрасу: г. Брэст — Савецкая 78 і 18, Камсамольская 16; Кобрын — Ленінская 1; Гайнаўка — Камсамольская 13.

КОГІЗ.

Брэсцкай абласной базе „Галоўмясамолзбыт"

ТЭРМІНОВА ПАТРАБУЕЦЦА

галоўны бухгалтар

Умовы па дагаворанасці.

З прапановамі звяртацца па адрасу гор. Брэст, Савецкая 83, да тав. Волкава.

ДА ВЕДАМА

школьнікаў г. Брэста.

З 23 мая 1941 г. пачала працаваць гарадская дзіцячая бібліятэка.

Бібліятэка знаходзіцца па Камсамольскай 46.

Выдача кніг вытвараецца з 14 да 19 гадзін.

СЁННЯ Ў КІНОТЭАТРАХ

Кінотэатр 1 МАЯ — ЦАНА ЖЫЦЦЯ. Пачатак сеансаў 6. 7.45. 9.30. 11.15

Кінотэатр „КІМ" — РАЗГРОМ ЮДЗЕНІЧА. Пачатак сеансаў 5. 6.30. 8. 9.30. 11

ГОРТЭАТР — ГАСТРОЛІ ТЭАТРА МУЗЫКАЛЬНАЙ КАМЕДЫІ БССР — 24 МАЯ

АЛЕКСАНДРАЎ.

СВАДЬБА в МАЛИНОВКЕ

музыкальная камедыя ў 3-х дзеях.

ПАЧАТАК У 9 ГАДЗІН ВЕЧАРА. — БІЛЕТЫ Ў КАСЕ ТЭАТРА з 12 да 3.30 ДНЯ і з 6 — 9.30 ГАДЗІН ВЕЧАРА

Тыраж 18000. Адрас рэдакцыі: Брэст, вугал Савецкай і Пушкінскай № 15 25 (2-гі паверх). Тэлефоны: адказнага рэдактара — 1-17, нам. адказнага рэдактара — 7-86, адказнага сакратара і аддзела пісем № 615, аддзелы: эканамічны, партыйны і прапаганды — 1-23 і начная рэдакцыя — 7-11. УД—1071 Друкарня ім. Варашылава.